Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 96 (1096) ♦ Субота, 27 травня 1995 року ♦ Ціна договірна

"Каждому городу нрав и права ..." І референдум?

Верховна Рада України запропонувала Верховній Раді Криму відмінити до 1 червня рішення про проведення 25 червня, у день місцевих виборів, референдуму про ставлення до Конституції Республіки Крим.

За таку постанову у четвер проголосувало 218 депутатів при 14 голосах проти і 7 тих, що утрималися.

Верховна Рада запропонувала кримському парламенту внести на розгляд Верховної Ради України новий проект Конституції Криму, створений на основі Закону «Про розмежування повноважень між органами державної влади України і Криму».

Тимчасова комісія з вивчення політико-правової ситуації у Республіці Крим до 1 червня цього року має проінформувати Верховну Раду про виконання доручення щодо відміни референдуму.

Голова Верховної Ради Олександр Мороз, який виступив перед голосуванням і запропонував такий варіант постанови, повідомив, що присутні на засіданні парламенту України представники місії ОБСЄ в Україні закликали прийняти компромісне рішення.

Якщо до 1 червня кримський парламент не відреагує на пропозицію Києва відмінити референдум, то, за словами О. Мороза, «ми запустимо у дію всі проекти інших постанов по Криму, які у нас є». Найрадикальніший варіант із цих постанов пропонує розпуск кримського парламенту.

Вимоги парламенту здійснимі

Вимога Верховної Ради підготувати до 1 червня новий проект кримської Конституції здійснима, вважає голова делегації кримського парламенту на переговорах з Верховною Радою України, заступник голови Верховної Ради Криму Володимир Кличников.

В інтерв'ю журналістам у четвер, після голосування у Верховній Раді постанови щодо Криму, він повідомив, що проект Конституції делегація «привезла з собою. Його підготовлено ще у березні».

«Сьогодні ми побачили у постанові детальніше окреслену правову базу нової Конституції — закон про розмежування повноважень між Україною та Кримом», — підкреслив він.

«Забазікувати» це питання ми не зацікавлені й прекрасно розуміємо, що це — один з останніх шансів відновити довіру й вийти з глухого кута».

МІНСЬКИЙ САМІТ

У столиці Білорусі вчора розпочалася чергова зустріч глав держав і глав урядів країн СНД. На неї прибули керівники всіх держав, за винятком президентів Казахстану і Туркменістану. Нашу країну на Мінському саміті представляє делегація у складі Президента України Леоніда Кучми, виконуючого обов'язки Прем'єр-міністра Євгена Марчука, міністра закордонних справ Геннадія Удовенка, глави Адміністрації Президента Дмитра Табачника, віце-прем'єр-міністра, міністра зовнішніх економічних зв'язків Сергія Осики, віце-прем'єр-міністра, міністра оборони Валерія Шмарова, інших офіційних осіб.

(Закінчення на 5-й стор.).

Травень. Останній дзвінок

Перший крок у самостійне життя випускників школи-інтернату № 9 міста Києва.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Читайте в суботньому випуску

Офіційно

Трудовим колективам підприємств хімічного комплексу України

Прийміть наші вітання з нагоди професійного свята — Дня хіміка. Щиро бажаємо працівникам трудових колективів галузі, їхнім сім'ям міцного здоров'я і доброго настрою, оптимізму в подоланні кризи, попри всі негаразди, успіхів у зміцненні державності України.

За дорученням комісії — член Президії Верховної Ради України, голова Комісії з питань базових галузей та соціально-економічного розвитку регіонів В. І. ЧЕРЕП

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія Верховної Ради України з питань правової політики і судово-правової реформи за дорученням Президії Верховної Ради розглянула питання щодо переголосування проекту Постанови Верховної Ради України про скасування Указів Президії Верховної Ради Української РСР від 26, 28, 30 серпня 1991 року, що стосуються тимчасового припинення та заборони Компартії України як складової частини КПРС.

Члени Комісії визнали, що дії Президії Верховної Ради УРСР по ухваленню цих указів здійснено відповідно до чинної на той час Конституції УРСР. І тому скасування указів Президії Верховної Ради УРСР фактично означало б реанімацію КПІС на території України, загрозу її суверенітету, також може призвести до поглиблення політичного протистояння в суспільстві.

У зв'язку з цим Комісія підготувала проект Постанови Верховної Ради України, де сказано, що питання скасування указів Президії Верховної Ради УРСР чи внесення до них змін та доповнень не є компетенцією Верховної Ради України. Депутати зазначили, що перегляд указів може бути здійснений тільки Конституційним судом України після його обрання.

Також члени Комісії обговорили проекти законів про внесення змін до Конституції (Основного Закону) України, до Закону про арбітражний суд, до Арбітражного процесуального кодексу України, запропонованих Вищим арбітражним судом та Генеральною прокуратурою України.

Запропоновано Вищому арбітражному суду України і Генеральній прокуратурі України узгодити подані ними пропозиції і вже погоджені законопроекти подати на розгляд Верховної Ради України до середини червня 1995 року. Необхідність розробки проектів Законів викликана нагальною потребою узгодження між собою окремих законодавчих актів, що стосуються потреби термінового усунення внутрішніх розбіжностей у нормативній регламентації засад організації та функціювання арбітражного судочинства.

Підтримано з певними змінами та доповненнями проект Постанови Верховної Ради України про символіку державних органів, їхніх посадових осіб, а також міст, населених пунктів, адміністративно-територіальних одиниць України, яка передбачає правове врегулювання зазначеного питання.

Народні депутати розглянули подання Верховного Суду України про кандидатури для обрання на посади суддів Верховного Суду України, голови Чернівецького обласного суду і заступників голів Полтавського та Херсонського обласних судів.

Крім того, Комісія опрацьовує пропозиції постійних комісій, депутатських груп і фракцій Верховної Ради України щодо проекту Положення про порядок надання народним депутатам України службових жилих приміщень і користування ними.

Прес-служба Верховної Ради України.

Парламентська хроніка

Соціалісти хід зробили. Якою буде відповідь Президента?

Вечірнє засідання 25 травня

До порядку денного вкотре потрапив, як жартують в кулуарах, закон про закон, а точніше проект Закону "Про введення в дію Закону «Про владу і місцеве самоврядування» і зміни до Конституції України». Як не жонглювали народні обранці пропозиціями, але багато хто зрозумів: цьому законопроектові сьогодні нічого «не світить». Отож пройшла пропозиція розглянути його у вівторок наступного тижня.

Під кінець сесійного дня Верховна Рада України в «тисячу перший раз» застерегла Верховну Раду Автономної Республіки Крим від проведення референдуму.

Чи усвідомлять черговий урок депутати автономної республіки, покаже наступний тиждень.

Перипетії у сесійному залі коментує народний депутат України, голова Волинської організації Селянської партії Ростислав ЧАПЮК:

— Сьогодні могла завершитися наша нелегка робота над законопроектом про владу, що дало б змогу Верховній Раді нарешті вийти з непростої ситуації.

До речі, депутати-соціалісти запропонували варіант рішення, яке могло задовольнити і крайніх «лівих», і крайніх «правих».

Вони вважають, що опрацьовані положення Закону про владу треба прийняти на період до 1 січня. Ця пропозиція викликала інтерес у всіх депутатських груп і фракцій, окрім, на мій і багатьох інших превеликий жаль, фракції комуністів.

Але, я вважаю, що вона є реальною основою для прийняття законопроекту і надання відповідних виконавчих функцій Президентові і його Адміністрації.

Якщо комуністи вирішать його заблокувати, то це рішення завдасть величезної шкоди не тільки Верховній Раді, а й Україні. Бо нам потрібно консолідуватися не заради повноважень, а насамперед для виходу з економічної кризи, для соціального розвитку, зміцнення державності України. Бо треба визнати, що сьогодні ми поки що надійно «законсервували» спад життєвого рівня наших громадян.

А тепер кілька слів щодо ситуації в Криму. Ми розуміємо, що її використовують зовнішні сили для впливу на політику України.

Крим передано Україні за рішенням легітимних державних органів тодішнього СРСР. Це — територія, яку Україна не захоплювала чи, тим більше, підкорювала. Її було передано Україні, бо лише вона могла забезпечити стабільний економічний і соціальний розвиток півострова.

Нинішнє рішення — черговий крок до розв'язання проблеми. Усі чули, що я запитав: «Як довго свідомо і грубо Верховна Рада Криму буде порушувати закони України, в тому числі Основний Закон нашої держави?»

Ми дали можливість ВР АРК привести свою Конституцію і законодавство у відповідність з Конституцією і законами України до 1 червня.

Якщо законодавчий орган автономної республіки не виявить політичну мудрість, більшість українських депутатів, гадаю, заради збереження миру і спокою в нашій державі проголосує за розпуск Верховної Ради АРК.

Володимир КОРОЛЮК.

Заробітна плата — нижча від межі виживання

Ранкове засідання 26 травня

Після депутатських запитів і звичних уже ранкових політичних вправ депутати заслухали повідомлення про хід підготовки законопроектів в економічній сфері. З ними виступили голови комісій ВР України Віктор Суслов та Олег Таранов, а також народний депутат Володимир Марченко.

Голова комісії з питань фінансів і банківської діяльності В. Суслов доповів, що з 17 законопроектів, які готує ця комісія, 14 готові до обговорення. Причому він висловив занепокоєння, що виконавчі органи держави, прямо причетні до підготовки законопроектів, діють усе повільно, і додав: ми розуміємо Президента України, який просить нас прискорити прийняття цих документів, але закон — річ надто тонка й відповідальна, щоб під чиїмось тиском приймати недовершені державні акти. Він уже не раз просив Президента дати можливість зустрітися з ним, щоб не через апаратників, які інколи неточно інформують главу держави, а на безпосередній зустрічі обговорити ситуацію, що виникає при підготовці законопроектів економічного спрямування.

Голова Комісії з питань економічної політики та управління народним господарством О. Таранов навів з ходу цифру: з 14 проектів законів, до яких причетна комісія, 12 теж уже готові до обговорення парламентом.

Володимир Марченко поінформував депутатів, як ведеться робота над визначенням межі малозабезпеченості. За попередніми даними, вона сьогодні виливається приблизно у 3 мільйони 685 тисяч карбованців. Як же ми можемо, запитав він, забезпечити людей продуктами харчування, що входять до мінімального споживчого кошика, за нинішнього рівня мінімальної заробітної плати та пенсії?

Після короткого обговорення цих повідомлень депутати приступили до обговорення проекту Закону України про ратифікацію конвенції між урядом України та урядом США про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилянь.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

МІНІСТРИ ЗУСТРІЛИСЯ НА ПОЛІГОНІ

Центральною подією спільних українсько-американських миротворчих навчань «Щит миру-95», що тривають на Львівському полігоні Прикарпатського військового округу, стало прибуття сюди міністрів оборони України і США Валерія Шмарова та Вільяма Перрі. Вони ознайомилися з ходом відпрацювання військовослужбовцями скоординованих дій, характерних для виконання миротворчих місій у зонах військових конфліктів.

Високі гості відвідали ті місця полігона, де відбуваються спільні тренування. Вони спостерігали, як невеликі військові підрозділи опановували методами захисту об'єктів, діяли на контрольно-перепускному пункті, відбиваючи напади «диверсантів». Обидва міністри продемонстрували власні навички володіння стрілецькою зброєю.

Відповідаючи під час прес-конференції на запитання журналістів, Валерій Шмаров і Вільям Перрі відзначили, що спільні миротворчі навчання «Щит миру-95» є ще одним конкретним кроком двох незалежних держав на підтримку миру. Протягом трьох днів офіцери та солдати відпрацьовували військові функції, визначені міжнародними угодами щодо виконання миротворчих місій. І найголовніше: між військовослужбовцями обох країн встановилися дружні стосунки, вони отримали можливість краще зрозуміти одне одного. А це — реальний поступ до зближення наших народів.

Наказом міністра оборони України за високий професіоналізм і військову вивучку, продемонстровані на навчаннях, групу українських і американських військовослужбовців відзначено іменними годинниками «Україна».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Україна готова надати свої полігони для підготовки миротворчих сил іншим державам

Міністерство оборони «було б не проти», аби на базі Яворівського полігону було створено міжнародний полігон з підготовки миротворчих сил, заявив в інтерв'ю кореспондентові агентства «Інтерфакс— Україна» у четвер перший заступник міністра оборони України, генерал-полковник Іван Біжан.

За його словами, «Україна могла б забезпечити навчання миротворчих підрозділів у себе як на Яворівському полігоні, так і на полігоні в Широкому Лані (Одеська область)».

При цьому, за його словами, про орендну плату можна було б домовитися з окремими країнами. «Поки що в світовій практиці такого немає, хоча в деяких країнах є навчальні центри з підготовки миротворців, але вони готують тільки своїх солдатів», — зазначив заступник міністра.

У комісіях Верховної Ради

І В АРМІЮ ІДУТЬ РЕФОРМИ

Це БУЛА нібито протокольна зустріч, коли начальник Генерального штабу Угорської армії Шандор Немет разом із своїми колегами відвідав Постійну комісію Верховної Ради України з питань оборони та державної безпеки. Однак бесіди і дискусії, що відбулися, виявили таку взаємну зацікавленість гостей і господарів, зачепили таку широчінь проблем, що вони вийшли за рамки звичних офіційних зустрічей.

Головною темою розмови як угорських військових, так і наших спеціалістів та членів комісії стало проведення реформ в армії. Голова комісії Володимир Мухін, розповідаючи, як відбувається реформування Збройних Сил України, сказав, що найболючішою проблемою цього процесу є соціальний захист військових, які залишають свою службу у зв'язку із скороченням армії. І хоч Верховна Рада, уряд України роблять усе, щоб сім'ї колишніх військовослужбовців найменше постраждали при переході на інший спосіб життя, загальна економічна криза, гострий дефіцит коштів, усе це дошкульно б'є по сімейному бюджету людей.

Шандор Немет жартома сказав, що він тут нині почуває себе, як удома, настільки те, що він чує, схоже з його службовими клопотами.

Під час розмови прозвучала така думка: реформи в армії мають вести тільки цивільні люди. Інакше буде, як у батька: на руці п'ять пальців і шкода якийсь відрубати. А щоб збудувати нові Збройні Сили, неодмінно доводиться щось рубати. Хоча б тому, що перехід на професіональний принцип формування національного війська потребує серйозної перебудови його структури. Та ще й при такому жалюгідному бюджеті.

Цікавою вийшла розмова навколо проблеми демократизації армії. «Хай це нікого не лякає, — сказав народний депутат України генерал-лейтенант О. Ігнатенко, — але цей процес зачепив і військо. Ми завчили тезу, що праця раба ніколи не буде продуктивною. Та хіба ми не зробили із солдата раба? Він фактично не має відпочинку, бо навіть у вихідні для нього шукають різні «заходи», не може зустрітися з родиною, власною сім'єю. Отож радикальні зміни і тут потрібні».

І гості з Угорщини, і члени комісії дійшли висновку, що при розбудові національних армій є багато у них спільного. Треба тісніше співробітничати. Хоча б у такій сфері, як підготовка кадрів. В Україні залишилося немало військових навчальних закладів, які нині напівпорожні. Чому б угорським колегам не скористатися такою нагодою? Адже у них цей потенціал набагато скромніший.

Зустріч була надзвичайно плодотворною. Такого висновку дійшли, як заведено говорити в протоколі, обидві сторони.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Роман **КРУЦИК**, народний депутат України

Доля Генерального вирішується в Івано-Франківській тюрмі?

Корупція і зловживання службовим становищем так глибоко проникли в усі сфери нашого життя, що стали явною загрозою незалежності держави і можуть призвести до непередбачених соціальних вибухів. Політичні структури в Україні зливаються з криміногенним середовищем, високопоставлені політики стають на захист кримінальних елементів. Такі вислови не раз лунають з парламентської трибуни, раз по раз натикаєшся на них у газетних статтях. Але здебільшого говориться про загальні явища, хоча конкретики в нас не бракує...

Мешканці Івано-Франківської області багато чули, наприклад, про «бізнесмена нового покоління», приватного банкіра, а нині підсудного Анатолія Прута, який, користуючись з безладдя в державі, як тепер прийнято говорити, «накопичував капітал».

Так, з дозволу начальника УВТК «Прикарпатагробуд» Гурея 2 — 3 липня і 8 серпня 1991 року А.Пруту відпущено за собівартістю 70 тонн алюмінію та 69,5 тонни алюмінієвого сплаву. При цьому порушено інструкцію № 37 Мінфіну, згідно з якою під час відпуску алюмінію мають застосовувати коефіцієнт 1,5 . За одним махом, як то кажуть, у держави було вкрадено майже 100 тисяч карбованців у цінах 1991 року.

1992 року разом з начальником Управління Ощадного банку Є.Соханом (у даний час засуджений Івано- Франківським народним судом за зловживання у банківській сфері) А.Прут створив спільне підприємство у Львові, куди перераховано 100 мільйонів карбованців на комерційну діяльність.

Прут добре засвоїв просту істину: «Гроші роблять гроші» і позичав у держави дедалі більші суми. Отримував нові позики, щоб оплатити старі, а решту коштів пускав у діло. Про все свідчать документи. Ось виписка із протоколу засідання членів Ради банків області, очолюваної представником Президента України в Івано-Франківській області В.Павликом:

«Порядок денний:

Про виділення кредитних ресурсів приватно-виробничо-комерційній фірмі «Прогрес-Прут».

Представник Президента в області п.В.Павлик проінформував, що до нього звернувся директор приватної виробничо-комерційної фірми «Прогрес-Прут» п.А.Прут за наданням йому допомоги в кредитних ресурсах для придбання партії 10 — 14 млн пачок імпортних сигарет.

.... вирішили:

Рекомендувати управлінню Ощадного банку України вишукати можливість надання приватно-виробничо-комерційній фірмі «Прогрес-Прут» кредиту в сумі 800 млн крб. (!!! — Р. К.) на придбання для області товарів народного вжитку, зокрема сигарет.

Представник Президента України в Івано-Франківській області.

31.07.1992 р.».

А рекомендували виділити 800 млн крб. тому ж таки директорові ощадбанку Є.Сохану, про якого йшла мова вище і з котрим А.Прут створив спільне підприємство. Розглядалося питання про виділення коштів з подання керівника секретаріату облдержадміністрації М.Колтика, який є у дружніх стосунках з А.Прутом.

Щоправда, тодішній представник Президента у поясненні прокурору області повідомив, що він не підписував протокол. А всі члени засідання Ради банків стверджували протилежне. Не дав пояснення прокуратурі лише Є.Сохан, який знаходився під слідством. Рятуючи авторитет представника Президента В. Павлика і бізнесмена Прута, до справи Є.Сохана не допустили ні обласну прокуратуру, ні Генеральну. Це був, напевне, перший випадок, коли МВС України і УВС області порушили так грубо Закон України «Про прокуратуру». Як з'ясувалося з обвинувачувального акта, на той час начальник обласного управління внутрішніх справ генерал Паньков отримав від п.Сохана цінний подарунок. Справу, зрозуміло, ніхто не доводив до логічного завершення, бо ще не було в Україні такого випадку, щоб раптом представника Президента притягнули до відповідальності. Генерал Паньков за ці та інші порушення, як кажуть, обійшовся переведенням на посаду начальника Хмельницького УВС.

Та кажуть: «Скільки б ниточка не вилась, а кінець все одно буде». Так сталося і з нашим «героєм». По матеріалах Управління Служби Безпеки та Управління внутрішніх справ в області А.Прута заарештовано, порушено кримінальну справу. Здавалося б, розставлені всі крапки над «і», доведеться відповідати за свої зловживання. Та це в нормальних державах, але не у нас.Одразу ж підключилися різні «механізми», почався тиск на слідчих, на прокурора, приїжджають великі і маленькі комісії, лунають дзвінки, з Прута роблять інакомислячого.

Газета «Правда Украины» від 20 січня ц.р. свою статтю на захист Прута назвала: «Почему в Ивано-Франковске «дело Прута» именуют расправой над непокорным». Таким чином, притягнення до відповідальності людей, які порушують закони, називають розправою. На його бік став в недалекому минулому навіть один з керівників Генпрокуратури, до якого звернулися із заявою місцеві комуністи. Газета комуністів і соціалістів області «Прикарпатська правда», яка іменує себе незалежною, присвятила захисту Прута серію статей.

Івано-Франківські комуністи Граф, Єлізаров, Арсен звернулися просто до Голови Верховної Ради О.Мороза по захист А.Прута.

На їхнє прохання з Генеральної прокуратури приїхали добродії Кириленко та Свірін — перевірити, чи не переслідує прокурор області «Прикарпатську правду». Вказаних працівників не цікавила доля газети — вони почали захищати Прута й вимагати його звільнення. Прокурора області Миколу Андріюцу викликали до Генеральної прокуратури і дали йому догану, нібито за газетну статтю політичного характеру.

Далі Свірін пише без відома Генерального прокурора листа з вимогою звільнити Прута. Були спроби підключити до справи Прута навіть Президента України.

Далі — більше. Під час розслідування кримінальну справу Прута забирають до Києва нібито для ознайомлення, де вона знаходиться близько місяця. Після цього справу з Генеральної прокуратури направляють не до області, а до МВС України, де її з однієї вулиці на іншу перевозили близько місяця. Працівники слідчих органів напевне розуміють, що означає вилучити на місяць справу в період розслідування, зупинити слідство.

Очевидно, стократ правда тих, хто говорить, що гроші роблять усе. Читачі ще дізнаються, в чому звинувачують Прута, я ж хочу вказати на те, в чому його ніхто не може звинуватити. Так, рішенням Івано-Франківського міськвиконкому для будівництва чотириповерхового будинку в центрі міста Пруту виділяють в порушення закону земельну ділянку дитячого садочка. Ніхто при цьому не зважає на те, що це компетенція міської Ради, а не міськвиконкому. При цьому Прут спершу почав будувати цей будинок, а вже потім одержав дозвіл колишнього голови міськвиконкому Я.Тайліка.

Ще один «подарунок» зробив голова Майданської сільської Ради Я.Федуняк, прийнявши рішення про виділення фірмі «Прогрес-Прут» для будівництва дачі 5 гектарів лісу і 1 гектара землі у довічне користування з правом передання у спадок. Щоправда, ліс і землю виділили не особисто Пруту, а його фірмі. А що фірма приватна, то самі розумієте, хто користуватиметься дачею і кому у спадок вона перейде. Але це так, до слова, бо хіба винен А.Прут у тому, що деякі службові особи порушили законодавство і виділили йому ліс та землю. В цьому його звинувачувати ніхто не буде.

Хоча цілком можливо, що його взагалі ні в чому не будуть звинувачувати. Бо як посміли «презренные» підняти руку на «відомого банкіра, підприємця і мецената»! Про це він однозначно вказує у своєму листі з ізолятора слідчому Осипову та прокурору Андріюці: «... предлагаю Вам:

1. Подать рапорт об освобождении от занимаемых должностей.

2. Добровольно явиться с повинной в Генеральную прокуратуру и МВД и покаяться в своем злодеянии против меня.

В такой ситуации Вы можете рассчитывать на снисхождение суда.

В противном случае Вас настигнет возмездие Закона, где бы Вы ни были, и с кем бы Вы ни были...»

Ми часто звинувачуємо правоохоронні органи у бездіяльності, але скажіть відверто, хто хотів би опинитися на місці цих осіб, на яких з усіх боків тиснуть і високі службові особи, а правоохоронні теж мають сім'ї, вони теж люди. Пригадується випадок, коли прокуратура області передала до арбітражного суду матеріали про несплату позики вже названим бізнесменом, банкіром і меценатом, та суд вирішив справу на користь останнього. Чому? Суддя щиро відповідала: "Якщо я вирішу справу на користь держави, то мене зустрінуть під мостом і дадуть по голові. Хто ж тоді захистить мене?»

Сьогоденна ситуація в Україні характеризується тим, що злочинці теж політизуються, стаючи меценатами окремих політиків.

Очевидно, тому зловживання Прута теж намагаються перевести в політичну площину. Свого часу депутати обласної Ради, знаючи про його «подвиги», відмовили йому у виділенні приміщення під приватний банк і навіть направили запит до Міністерства внутрішніх справ, яке взяло у своє провадження кримінальну справу банкіра Є.Сохана про його зв'язки з А.Прутом. Але тодішній міністр внутрішніх справ Василишин знехтував цей запит, і відповіді отримано не було. Крім того, за, м'яко кажучи, нетактовні випади проти обласної Ради з боку А.Прута його, за результатами голосування депутатів, випровадили із залу засідань, куди, до речі, він і не був запрошений. За це Прут оголосив війну депутатам, заявивши дослівно таке: «Мы скоро вам всем головы поотрываем». Після цього Прут не шкодував грошей на відкритий ефір на радіо і телебаченні, який йому надавали навіть скоріше, ніж депутатам у передвиборчий період, де почав обливати брудом голову обласної Ради Степана Волковецького.

Коли Прута арештували, його адвокат В.Калайдін на своїх прес-конференціях намагався надати кримінальній справі політичного забарвлення. Щоправда, не повідомив, до якої політичної організації належить Прут.

Робляться спроби всіляко затягнути час. Ще 26 січня цього року було призначено судово-бухгалтерську експертизу...

2 лютого 1995 року обвинуваченим у кримінальній справі Пруту А.П., Виноградних Т.Т. та Кузьмику В.Д. оголошено про закінчення розслідування. Кузьмик та Виноградник ознайомилися зі справою, а Прут і його адвокат Калайдін не приступили до ознайомлення, посилаючись на те, що захисник зайнятий у справах у Львові, де він працює.

7 та 16 лютого 1995 року Калайдіну направлено письмові повідомлення про необхідність приступити до ознайомлення з матеріалами справи, однак на виклик Калайдін не з'явився. 21 лютого Пруту і його другому захисникові Приймаку знову було пред'явлено для ознайомлення матеріали справи, але Прут відмовився від ознайомлення без Калайдіна.

28 лютого Калайдіну знову направлено письмові повідомлення, однак захисник не з'явився по виклик.

Вказую ці дати, бо 22 лютого Калайдін (як добре мати такого розумного адвоката) направив клопотання про звільнення Прута, мотивуючи це тим, що 23 лютого закінчується строк утримання обвинуваченого під вартою, а він не ознайомився з 13 томами кримінальної справи.

1, 3 і 10 березня Прут і Калайдін знову відмовилися від ознайомлення з матеріалами справи, бо, за їхніми даними, найближчим часом Генеральний прокурор В.В.Дацюк буде звільнений з посади у зв'язку з виходом на пенсію, після чого прокурор області не матиме підтримки і справу Прута буде закрито.

Окрім того, Прут і Калайдін відверто заявляють про організацію у засобах масової інформації наступу на слідство і прокуратуру з метою їх компрометації, не рахуючись з витратами на зазначені заходи. Так, із слів Калайдіна відомо, що за написання статті в республіканській газеті необхідно заплатити 1 млрд крб.

А.Прут у своїх усних заявах постійно погрожує розправою прокурору області, слідчому, відверто заявляє, що в Генеральній прокуратурі та Верховній Раді України у нього є впливові люди, і з виходом на пенсію Дацюка справу щодо нього буде закрито.

Можливо, що справа Прута залишиться без судової перспективи, бо,як вказують кореспонденти «Правды Украины», Генеральний прокурор України повідомив, що справу Прута розглядатимуть в суді іншої області. В.В.Дацюк стверджує, що такого він газеті не заявляв. Однак уже сьогодні робляться спроби передати справу у потрібні «свої» руки. Ось така правда про неправду.

Що ж, чи можуть гроші зробити все, ми скоро побачимо. Залишається лише сподіватися, що у Прута не так уже й багато впливових людей, і Феміда визначить межі вини нашого надто «заполітизованого» банкіра, і не буде він визначати, коли звільняти Генерального прокурора.

В номер

● *Київ*

«Культурники» визначили тактику дій

Учасники II з'їзду профспілки працівників культури України, що відбувся у Києві, обговорили звіт про діяльність свого комітету за п'ять минулих років та завдання із забезпечення соціальних гарантій членів профспілки в складних економічних умовах. З'їзд прийняв Звернення до працівників культури, Президента, Верховної Ради, уряду України, а також постанову, у якій визначено тактику подальших дій профспілки.

● *Одеса, Київ*

Трейд-клуб засідає в Одесі...

25 травня в Одесі розпочав роботу міжнародний Трейд-клуб, членами якого є працівники майже півсотні акредитованих у нашій країні іноземних представництв і міжнародних організацій, а також представники ряду вітчизняних міністерств, відомств, підприємницьких структур. Програмою засідань клубу в Одесі передбачено ознайомлення з транспортними і промисловими можливостями регіону з метою розширення взаємовигідних міжнародних торгово-економічних зв'язків. Члени клубу відвідають Іллічівський морський порт та об'єднання «Іллічівськзовніштранс», завод «Промзв'язок», де організовано виставку виробів приладобудування й електронної промисловості області, верстатобудівне об'єднання, науково-дослідний інститут Академії аграрних наук України, оглянуть зразки продукції сільського господарства й переробної промисловості регіону.

... а прес-клуб — у Києві

Позавчора у Києві відбулася презентація Українського пресового клубу. Його засновано ще взимку «для сприяння створенню відкритого громадянського суспільства та об'єднання журналістів, які стоять на державницьких позиціях». Одна з форм роботи — зустрічі журналістів з провідними політиками і громадськими діячами. Власне, така зустріч і відбулась на презентації, сюди прийшли народні депутати С. Хмара, П. Мовчан, М. Ратушний, Є. Пронюк. Головою клубу є, до речі, колишній оглядач «ГУ» з питань армії та релігії Валентин Лабунський.

● *Сімферополь*

...І леді Джей з Одеси

У Сімферополі відбулися фінальні концерти фестивалю «Червона рута-95». Переможцями форуму в жанрі авторської пісні стали житомиряни — дует «Обрій» та гурт «Колесо» (відповідно перше та третє місця), останній, щоправда, поділив лаври з гуртом «Цвіт папороті» з Калуша. У жанрі поп-музики перше місце посіли киянка Христина Руденко та Марина Одольська з Кам'янця-Подільського, друге — Ані Морак (Київ) та Лілія Остапенко (Кривий Ріг). Як лауреатів у жанрі танцювальної музики вітали Олександра Коновалова, «Шао-Бао», а також столичний гурт «Л.Кравчук та Катюша-Денс» і «Зе ВІО» з Полтави (відповідно перша, друга та третя премії). Переможцями в жанрі рок-музики стали «Адизилейтор» з Рівного, столичний гурт «Актус», «Армада» та «Всяк випадок»(друге місце), а також «Гарлей Девідсон» (Севастополь), «Леді Джей» (Одеса), «Ледь живі» (Володимир-Волинський), «Раптовий напад» з Чернівців.

● *Полтава*

Встати! Суд іде на страйк!

Страйкує колектив Октябрського районного суду Полтави: припинено розгляд кримінальних, адміністративних, цивільних справ, прийом громадян. Причина — незадовільні умови праці. Будинок, у якому міститься суд, збудовано ще минулого століття. На дев'ятьох суддів є тільки шість кабінетів, відсутня нарадча кімната, судовиконавці та секретарі ютяться у двох невеличких «комірчинах». Упродовж останніх чотирьох років питання про поліпшення умов праці суддів порушували на різних рівнях влади, написано десятки звернень, листів, пропозицій. Та віз не рушив з місця.

Акція тижня

ЗЕЛЕНІ: ПОЛІТИКА НА ТУСОВОЧНОМУ РІВНІ?

Тиждень, що минає, зібрав разом представників «зеленого» руху. До 28 травня триватиме в Пущі-Водиці поблизу Києва «Екофорум-95» — зустріч-діалог неурядових екологічних організацій США та Євразії. На думку організаторів, акція сприятиме встановленню й поширенню контактів між «зеленими» країн СНД, Східної Європи і США.

Більш як 200 учасників візьмуть участь у круглих столах, різноматнітних тренінгах, навчально-практичних семінарах і ряді інших заходів. Засновники сподіваються, що екофорум сприятиме підвищенню престижу неурядових організацій. Та тільки чи допоможе це поновити в Україні авторитет «зеленим», які значно порозгублювали останнім часом свій потенціал.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Сергій ЯРИК

Нагорода тижня

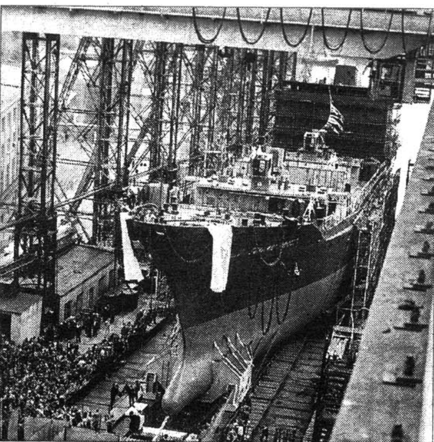
З чого починається «Дружба»

НА ЦЬОМУ тижні слов'янські народи славили велику справу творців давньоболгарської та слов'янської писемності — святих равноапостольних братів Кирила і Мефодія.

У посольстві Болгарії в Україні було влаштовано прийом з цього приводу, а перед цим відбулося вручення дипломів і медалей лауреатам міжнародної премії «Дружба». Її заснували Українська екологічна академія наук, журнал «Дніпро», перший в Україні Театр пісні і міжнародний Гуманітарний фонд ім. О. Пушкіна. Цього року лауреатами премії за рішенням її засновників стали громадянин України Христо Роглев, генеральний директор готельного комплексу «Братислава-Десна», віце- президент товариства «Україна-Болгарія», член Української Ради Миру, член правління товариства болгарської культури «Родолюбіє» і громадянин Болгарії Ілія Ілієв, керуючий трестом «Сумболгорбуд».

Премії лауреатам вручив поет Леонід Вишеславський, який зазначив, що вони своєю особистістю, енергією, роздумом несуть світ дружби між двома слов'янськими народами.

Ми теж приєднуємося до цих вітань і бажаємо лауреатам здоров'я, щастя.

ПЛАВУЧИЙ МОРОЗИЛЬНИК

Зі стапелів Миколаївського суднобудівного заводу імені 61 комунара зійшов на воду новий рефрижератор «Saronic Breeze». Він споруджується на замовлення грецької компанії «Ласкарідіс Шипінг Компані». Це сьоме судно, яке українські корабели споруджують для Греції. «Плавучий морозильник» перевозитиме продукти. Можливо, і до України.

Фото Олександра КРЕМКА.

Людина тижня

«Останнє слово прокурора» навряд чи стане останнім

БЕЗ СУМНІВУ, титулом людина тижня можна удостоїти Генерального прокурора України. Багато засобів масової інформації неодноразово зверталися до дуелі Владислава Дацюка з депутатським корпусом, змагаючись один з іншим в неординарності висвітлення цієї події.

На думку оглядачів, головний прокурор країни, з'явившись нарешті у парламенті, грав майже без шансів на успіх — депутати ще на минулому тижні після його неявки на засідання визначилися з «мірою покарання»: визнати роботу прокуратури незадовільною, Генпрокурора відправити у відставку, всій колегії висловити недовіру. Генеральний прокурор змушений був іти ва-банк. І робив це, треба зазначити, майстерно.

На думку журналістів, серед головних козирів, які дозволили Владиславу Володимировичу перетягнути на свій бік депутатську більшість, були вміле маневрування, акторські здібності, а вони, як виявилось, неординарні. Зрештою за відставку Генерального проголосувало усього лише 189 народних обранців, хоча роботі самої Генпрокуратури і поставили «двійку».

З парламентської трибуни Владислав Дацюк зробив і кілька сенсаційних заяв.

«Останнє слово прокурора» знайшло продовження в четвер на прес-конференції в Києві. На переконання Владислава Дацюка, Генеральна прокуратура України і члени її колегії мають досить повноважень для того, щоб, не звертаючись до суду, захистити себе від втручання в їх роботу окремих посадових осіб. Прийняту Верховною Радою постанову щодо звіту Генерального прокурора України Владислав Дацюк назвав непослідовною: парламент спочатку дав оцінку діяльності Генпрокуратури і тільки потім створив комісію для перевірки її роботи. Представник Феміди вважає, що продовжувати усілякі перевірки Генпрокуратури взагалі недоцільно, а постала конфліктна ситуація далеко не вичерпана.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Людмила МЕНЖУЛІНА, «Голос України»

Коментар

В нас у квартирі — газ. А у вас?

А у вас, можливо, немає. Тому що ви — боржник

НЕДОЛАДНО? Певна річ, недоладними виходять такі ось «газові» віршики. А ще гірша життєва проза на ту ж саму тему. Повідомлення про зупинення поставок газу на селі у минулому суботньому числі «Голосу України» значилося під рубрикою «Нокаут тижня». Весь поточний тиждень у редакції не замовкали телефони.

Люди відмовлялися вірити, що чергове «соте попередження» про невичерпність газового струменя здійсниться. І лише коли марно покрутили вентилі пальників, відчули неабиякий страх. А у страху, як відомо, очі великі.

Довелося нам почути й про голодні зомління старих та дітей, позбавлених гарячої їжі, і про недодоєних корів, і про зупинені виробництва (начебто до цього працюючих на всю потужність). Загалом, вселенський стогін!

А чи виправданий він і чи «доречно» лунає? Якщо подивитися на ситуацію без зайвих емоцій, то видається вона досить пристойною. Цілодобове споживання газу по всій Україні знизилося за останній час всього лише на (!) 69,6 мільйона кубічних метрів (з 193,7 млн. за лімітом до 124,1 млн.кубічних метрів).

З чим це пов'язано? З тим, що спеціальна комісія, підзвітна управлінню Укргазпрому з обліку, реалізації й ліквідації боргів за користування, дала розпорядження перекрити газ ряду виробничих та комунальних об'єктів-боржників. При цьому кожний, хто проштрафився, знає, що за погашення боргу (протягом 5 днів) настане негайне відновлення паливного потоку. Так що жодного «драконівського заходу» не передбачається. Звичний раціональний, господарчий підхід, якого, до речі, так довго всі ми бажали.

Згідно з таким підходом й було від'єднано у райцентрах і селах газові котли опалення. Там, де потрібно використати газового котла для приготування кормів тваринам або для інших господарчих потреб, користувачам пропоновано своєчасно сплачувати перевитрату газу. Але випадків раптових вимикань не було.

Разом з тим селян застережено про необхідність своєчасної сплати за газ, а місцеву владу — про своєчасні компенсації тим, хто має пільги. І хоча кожний окремий випадок від'єднання розглядатиметься в Укргазпромі зокрема, будь-який споживач зобов'язаний знати, що за несплату чи в селі, чи в місті відпнині каратимуть.

Іншого способу виборсатись з хронічних неплатежів й боргів за російський газ просто не існує. А газ цей, «зміїний» з політикою, може воїстину стати «гримучою сумішшю» для країни. Тож навіщо нам такі «експерименти»? Вже краще добре розібратися самим з власною ж внутрішньою проблемою. Приміром, як це зробили у Харківській області, де з 150 підприємств від'єднали 90 — до погашення ними боргу. А Зміївська ГРЕС сплатила 30 % споживання, отримує 0,5 млн. кубічних метрів газу на добу замість належних 2,5 млн. Балаклійський шиферний комбінат з 1 млн. 300 тис. кубічних метрів бере за добу лише 300 тис. кубічних метрів газу — рівно стільки, щоб не закрити виробництво й спробувати-таки розрахуватися за газ.

Зрозуміло, наперед треба думати про накопичення газу у запас, про економію. Але поки що головна турбота — привчити споживачів до елементарного порядку. За все треба платити. **І за газ, як за хліб, цукор... Всьому є ціна, а вже тим паче паливу. Воно з первісних часів коштувало чимало сил, вправності, умілості видобувати, зберігати. Ось це й слід нам всім затямити. Доладно й назавжди.**

«Викриття» тижня

Леонід БРОВЧЕНКО, «Голос України»

«КОЗАК», «ОТАМАН», «ГЕТЬМАН». А ДАЛІ?

АТ «Тютюнова компанія ВАТ — Прилуки» освоїла нову марку цигарок «Гетьман»

Але оскільки особливо я не палю — «зав'язав» ще у четвертому класі, то хотів би поговорити не про самі цигарки, а про речі, тісно пов'язані з цією подією.

Знаєте, яка середня зарплата у тютюновій компанії «ВАТ—Прилуки»? Близько 20 мільйонів карбованців. А яка на вашому державному підприємстві, колего? Різниця, певно, є. До чого веду? А до інвестицій і до того, що таке бути в наймах у «клятих капіталістів». Хоча про чисті «найми» казати не можна, бо співвласниками найстарішої тютюнової фабрики в Україні є представники як німецької сторони, так і нашої. Аж факт: тут змінили форму власності, поділившись частиною добра з тими ж капіталістами, які, як нам казали, тільки те і роблять, що вичавлюють соки з робітників.

Хоча, можливо, я і злукавив, сказавши, що прилучани поділились частиною добра. Якщо згадати про 17 мільйонів марок, які материнська компанія Брітіш-Американ Табакко Гмб інвестувала у прилуцьку фабрику, то тут треба подумати, хто з ким ділився...

Але факт: змінивши форму власності, поділившись «добром» з іноземним інвестором, отримавши від нього кошти, прилучани за два роки створили понад 200 нових робочих місць, мають платню більшу за середній рівень у державі, підприємство несе перед своїми робітниками й соціальні зобов'язання. І все це вже сьогодні — у непевний, нестабільний час.

Прискіпливий, дійшливий опонент може причепитися й до іншої цифри, яку хочу назвати. Йдеться про долю зарплати у собівартості продукції — 6,6 відсотка. Опонент може сказати: а от за справжнього капіталізму доля зарплати на порядок вища. Так то ж за справжнього, стабільного, а не в перехідний період до чітко невизначеного берега. Погоджуюсь, що у якійсь із 56 країн світу, де німецька компанія володіє 126 тютюновими фабриками, доля зарплати у собівартості продукції вища. Але ж там собівартість виготовленої продукції зовсім не така. Українські постачальники матеріалів часто підводять прилучан, тому підприємство змушене купувати сировину за кордоном. А все це безслідно не минає, додаткові витрати лягають на собівартість.

Далі. У якій країні за два роки ставки акцизу змінюються по п'ять разів, так само як і ПДВ? Хіба це сприяє стабільності в роботі підприємства? Хто дасть гарантію, що завтра не з'являться нормативні документи і закони, які вплинуть на умови діяльності підприємства. І коли врешті-решт держава поставить заслін на шляху нелегального ввезення тютюнової продукції? Тіньовики не платять податків, продукцією сумнівного виробництва підкошують збут виробів вітчизняних фабрик на внутрішньому ринку. Велика кількість нелегальної тютюнової продукції на українському ринку, наприклад, не дозволила прилуцьким акціонерам у 1994 році збільшити виробництво порівняно з 1993 роком. Хто виграв — це зрозуміло. А держава програла.

І останнє. З поінформованих джерел стало відомо, що незабаром на обсяги виробництва цигарок буде встановлено квоти. Тобто вже не споживач, не ринок регулюватиме виробництво, а чиновник, який видаватиме ліцензію. Тоді, напевно, рівень його доходів вже зрівняється з зарплатою прилуцького робітника. Але ці доходи не вплинуть на середньостатистичний показник зарплати по державі. Чому? Здогадайтесь самі...

У номер

Мінський саміт

(Початок на 1-й стор.).

Згідно з попереднім порядком денним і президенти, і прем'єри мають намір висловити своє ставлення до створення Міждержавного валютного комітету, покликаного вирішити багато нинішніх проблем неплатежів між країнами, закласти основи майбутнього платіжного союзу.

Як повідомили у прес-службі виконавчого секретаріату СНД, глави держав розглянуть проекти двох конвенцій — «Про права і основні свободи людини» і «Про міжпарламентську асамблею держав — учасниць Співдружності». Яким буде їх остаточний вердикт, сказати важко, тому що єдиномислія щодо цих питань у делегацій, судячи з дискусій експертів, поки що немає.

Повторно виносяться на суд президентів проекти Концепції і Договору охорони кордонів держав — учасниць Співдружності з державами, які не входять до СНД (в Алмати вони були відправлені на доопрацювання). Передбачається також розглянути питання про продовження терміну перебування колективних миротворчих сил у Таджикистані і комплексний план щодо врегулювання обстановки на таджицько-афганському кордоні, про продовження терміну перебування колективних сил по підтримці миру для врегулювання ситуації в Абхазії і про перевезення спеціальних вантажів і продукції військового призначення.

Великий пакет документів ляже на стіл глав держав щодо проблем, пов'язаних з Договором про колективну безпеку. Це, у першу чергу, план реалізації Концепції колективної безпеки і основних напрямів поглиблення військового співробітництва держав - учасниць Договору, правила процедури Ради колективної безпеки, інші проекти.

Глави урядів зосередять свою увагу переважно на питаннях, які стосуються економічного співробітництва країн.

Мінський саміт відкрився роздільними засіданнями Ради глав держав і Ради глав урядів за закритими дверима. Потім — спільне засідання цих Рад.

За підсумками роботи саміту того ж дня проведено прес-конференцію.

Як повідомили кореспонденту Укрінформу колеги з Білоруського інформаційного агентства, Борис Єльцин, який прибув до Мінська, однозначно заявив, що брати участь у наміченій церемонії зняття прикордонних стовпів між Росією і Білоруссю не буде. «Не царська це справа», — пожартував він.

Дядькові Баксу від Нацбанку

Національний банк України розіслав телеграму з повідомленням про те, що 25 травня завершено перереєстрацію старих ліцензій і оформлення нових на право продажу товарів і надання послуг за іноземну валюту. Раніше цей процес передбачалося закінчити до 20 червня.

Згідно з документом, з 1 червня уповноважені комерційні банки мають право приймати готівкову іноземну валюту лише від фірм, які мають такі ліцензії. Нині кількість таких фірм не перевищує 300.

Особливо підкреслюється, що суб'єкти підприємницької діяльності, що мають видані раніше ліцензії і досі їх не перереєстрували, з 1 червня зобов'язані продавати товари й надавати послуги тільки за національну валюту.

Про блакитну мрію по суті

У Києві відбувається дев'ята регіональна конференція Міжнародної асоціації геїв та лесбіянок. У цій акції бере участь близько 3 тисяч осіб альтернативної статевої орієнтації. Головна мета конференції — привернути увагу суспільства до проблем сексуальних меншин. І хоч у світі ця категорія людей не така вже численна (близько 5—7 відсотків), нехтувати їх існування, на думку організаторів акції, не можна.

У рамках регіональної конференції (ILGA) відбудеться III з'їзд Всеукраїнської асоціації геїв та лесбіянок «Ганімед» і відбудеться 1-й Український гей-прайд. Також планують гей-бал, диско-шоу блакитної мрії «Два кольори», тематичну арт-виставку і тижневий показ GAY FILM FESTIVAL в одному з кінотеатрів столиці. Під час з'їзду сексуальних меншин проведуть активну кампанію проти СНІДу, розраховану на громадян і альтернативної, і нормальної статевої орієнтації.

Завдання тижня

Побільше кінескопів — добрих і різних

В УКРАЇНІ буде збільшено випуск кінескопів. До 2000 року планується розпочати серійний випуск кінескопів кольорового зображення типів 16ТК, 27ТК, 37ТК, 45ТК, 54ТК, 63ТК для забезпечення потреб підприємств країни. Обсяг виробництва намічено довести до 3,4 млн. виробів на рік.

Таке рішення обумовлене тим, що загальні виробничі потужності 7 профільних підприємств України складають 5,2 млн. телевізорів на рік, а кінескопи у країні випускає тільки акціонерне товариство «Кінескоп». Його потужність становить 1,2 млн. виробів на рік, що майже у 4 рази нижче за потреби України.

Колегія Міністерства машинобудування, ВПК і конверсії України проаналізувала виконання програми розширення виробництва кінескопів на українських підприємствах, яку здійснюють у рамках комплексної цільової програми «Електроніка України-2000» з 1993 року.

У реалізації програми беруть участь 29 підприємств та організацій. Загальний обсяг потрібних капіталовкладень становить 14,4 млн. доларів США й 23,75 млрд. крб. у цінах 1993 року.

Казус тижня

Авжеж, любий, не Африка

У вівторок, після обіду, лайку столичних водіїв, принаймні у Московському районі Києва, не в змозі був заглушити навіть найсильніший дощ з градом. Вулиці Києва стали схожі на венеціанські. Радощі тих, хто встиг пірнути в автобус і тепер з цікавістю поглядав зсередини на тротуарне борсання перехожих, які марно намагалися врятувати себе парасольками, швидко вгамувались — у деяких районах міста транспорт зупинився зовсім.

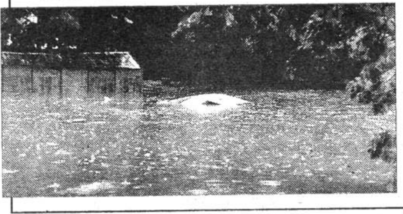
Каналізація явно не справлялася з покладеними на неї функціями, тож столиця після дощу у багатьох місцях була схожа на тиху заводь з острівцями — тобто з дахами легковиків на поверхні.

У студмістечку особливо надривався, посилаючи прокльони на Україну, один темношкірий автолюбитель напідпитку, котрий вийшов з гуртожитку Київського університету провідати своє авто. Машину вже давно поглинула безодня.

Досхочу нагаласувавшись «на березі», африканець знехотя занурився у воду і поплив — певно, робити техогляд.

Змокли до нитки

Валерій ДРУЖЕНКО і Сергій КОВАЛЬЧУК (фото).

Анатолій КОБЕЛЬНЮК, «Голос України»

Найстаріша людина України

Рекорди тижня

Живе вона на Луганщині. Їй, точніше, йому, — 111. За числовим гороскопом — три одиниці засвідчують, що у людини хороший характер. Терентій Єрмилович Качал з міста Ровеньки і зараз бадьорий, енергійний, зовсім недавно залишив останнє місце роботи. 30 років він працював у тирі.

Луганська область.

Скандал тижня

Віталій МАКСЮТЕНКО, «Голос України»

І НА СЛОВО БОЖЕ Є ЗАКОН

НЕЩОДАВНО із Сум виїхала група місіонерів Церкви Бога (США). Формально — у зв'язку із закінченням візового терміну перебування в Україні. Але ця начебто буденна подія зусиллями декотрих зацікавлених осіб і організацій набула широкого розголосу в області і за її межами. На влаштованій для засобів масової інформації зустрічі з членами місії переважала думка, що місцеві власті некоректно обійшлися з гостями, оголосивши їх по суті персонами нон-грата і що цей інцидент матиме негативні наслідки мало не на рівні українсько-американських відносин. Що ж сталося насправді? Кореспондент «ГУ» зустрівся з виконувачем обов'язків завідувача обласного відділення у справах релігій Володимиром ЧИРВОЮ і попросив його висловитися з цього приводу.

— Законом України «Про свободу совісті та релігійні організації» встановлено порядок запрошення і перебування релігійних закордонних місій. Там чітко визначено, що, по-перше, намір запросити священнослужителів для здійснення проповідницької діяльності релігійна громада-ініціатор обов'язково має попередньо узгодити з відділом у справах релігій, а по-друге, проповідництво місіонерів дозволено лише в таких релігійних організаціях, котрі їх приймають.

Щодо групи Церкви Бога, то обидві ці вимоги було грубо порушено. Вже коли гості приступили до виконання своєї програми, з'ясувалося, що прибули вони до Сум за клопотанням.... міського відділу освіти, щоб працювати у навчальних закладах. Але ж ніхто в нас не скасовував положення про відокремлення церкви від держави. Зрештою, на якій підставі маємо дозволяти іншим те, чого позбавлені представники своїх традиційних віровчень?

Одне слово, у нас із самого початку було досить правових аргументів для негайної депортації місії. Та врахувавши всі обставини й виявивши добру волю, ми не стали вживати крайніх заходів, а лише зажадали від керівника місії скоригувати програму, вилучивши з неї розділи релігійного спрямування. Цю рекомендацію знехтували. До того ж педагогічні колективи середніх і вищих навчальних закладів, куди зверталися місіонери, відмовлялися від співпраці з ними, бо методичний рівень пропонованих американцями розробок з вивчення англійської мови (знову-таки — на основі Біблії) виявився не прийнятним з точки зору сучасних вимог. І недивно: в групі з 10 чоловік був лише один освітянин — початкової школи. Отже, коли термін в'їзних віз закінчився, у нас не було жодних підстав підтримувати клопотання місіонерів та їхніх місцевих прихильників про продовження строку перебування в Сумах.

Сумська область.

Одне запитання

Складно, але почесно

У редакційній пошті «Голосу України» часто трапляються листи із запитанням: як там, у колишній Югославії, служать наші хлопці, покликані під блакитний миротворчий прапор ООН? Коментує ситуацію заступник начальника прес-служби Міністерства оборони України, підполковник Анатолій МУРАХОВСЬКИЙ.

— Згідно з рішеннями Верховної Ради України від 3 липня 1990 року та від 19 листопада 1990 року до миротворчих сил ООН у колишній Югославії входять два українські спеціальні окремі батальйони. У кожному — по 554 чоловіка. До складу цих сил також входить група офіцерів штабних структур та підрозділ військової поліції. На 11 травня було призначено початок ротації батальйону, штаб якого дисльковано в місті Гліні, але у зв'язку із загостренням ситуації в колишній Югославії ротацію перенесено на пізніше. Тому наші миротворці продовжують виконувати свій обов'язок. Робити це доводиться у непростих умовах. Завдання, що покладені на наші батальйони, — це супроводження конвоїв з гуманітарною допомогою для цивільного населення, ремонт систем електро- та водопостачання, проведення, за особливими розпорядженнями, операцій щодо роз'єднання конфліктуючих сторін, забезпечення порядку в демілітаризованій зоні. В Бердичеві на базі окружного навчального центру Прикарпатського військового округу підготовлено новий склад окремого спеціального батальйону, який готовий змінити своїх колег по зброї у колишній Югославії. І, попри всі пересуди та балачки щодо подальшої долі цього батальйону, наші солдати й офіцери гідно представляють Україну у складі миротворчих сил ООН.

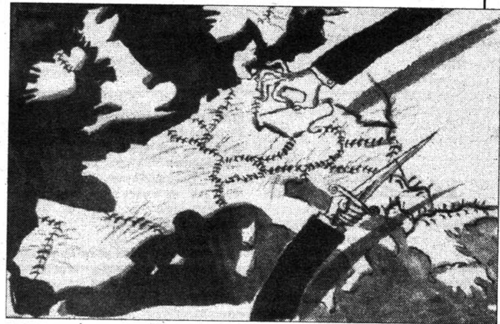
Вчора, сьогодні, завтра

- Вчора у Мінську розпочалася нарада глав держав — членів СНД.
- Литва і Латвія домовилися щодо розмежування морських економічних зон двох країн.
- Американські власті видали в'їзну візу Президентові Тайваню Лі Денхуею. Офіційний Пекін заявив рішучий протест.
- Триває розслідування щодо виявленого цього тижня випадку зараження вірусом СНІДу через інфіковану донорську кров в одній з московських лікарень.
- У вівторок у Ноордвейку (Нідерланди) розпочнеться весняна сесія НАТО на рівні міністрів закордонних справ. Очікується, що до цього дня Росія визначиться щодо своєї участі у програмі «Партнерство заради миру».
- Учора в Будапешті розпочала роботу інтерпарламентська асамблея НАТО. Вона вперше проходить поза межами блоку і в ній беруть участь парламентарії 16 країн Північноатлантичного альянсу та посланці 15 держав Центральної і Східної Європи. Працюють 5 комісій: з питань оборони та безпеки, політики, економіки, науки і техніки, цивільних справ. Серед основних проблем, що розглядаються, — роль НАТО та його подальше розширення, а також ініціативи в рамках програми «Партнерство заради миру». Обговорюватимуться й останні події в Росії, зокрема Чечні, країнах колишньої Югославії, питання регіональної безпеки, трансатлантичного співробітництва та розвитку парламентської демократії в Центральній і Східній Європі. Про це повідомили вчора на міжнародній прес-конференції керівники асамблеї. Перед присутніми виступив також Голова Держзборів Угорщини Золтан Гал.

Європейський дім

ТІ ШИЮТЬ, А ТІ ПОРЮТЬ

У ці дні Європейський Союз та Європарламент живуть бурхливим політичним життям, розв'язуючи як «власні» проблеми, що стосуються майбутнього цих структур, так і дбаючи про інтереси країн, які до них тільки стукають.

Рішення Ради міністрів економіки та фінансів ЄС надати Україні позику в розмірі 285 мільйонів ЕКЮ практично збіглося в часі з іншою подією: вперше на території нашої республіки проходять спільні україно-натовські військові навчання «Щит миру-95» у рамках програми «Партнерство заради миру» (яка, до речі, теж зародилася в Брюсселі та Страсбурзі, де розташовані штаб-квартири згаданих організацій).

Що ж до «власних» питань, то найголовнішим протягом останніх днів варто вважати дебати в Європарламенті з порядку денного Міждержавної конференції, запланованої на наступний рік. Вирішено обговорити (і, ймовірно, змінити) деякі положення Маастрихтського договору, угоди щодо економічного, політичного та фінансового об'єднання держав — членів ЄС.

Дебати були гарячі, адже в ЄС (і, відповідно, Європарламенті) активно діють як прихильники якнайшвидшої інтеграції (так звані «єврооптимісти»), так і її противники («євроскептики»). Спостерігачі зазначають, що останніх побільшало. Раніше рушійною силою в цьому таборі були англійські консерватори і їхній лідер Дж. Мейджор. А нині до «євроскептиків» приєдналися і скандинави, які, хоча й стали членами ЄС порівняно недавно, але вже встигли відчути на собі «принади насильницької інтеграції» (вислів одного з депутатів Європарламенту). Тому, блокуючись з Великобританією, вони виступають проти «поспішного» введення ЕКЮ як спільної валюти ЄС, за більшу самостійність тієї чи іншої країни у розв'язанні проблем Союзу. Різні точки зору і щодо Західноєвропейського Союзу: ті прагнуть його посилення, бо така політика змінить НАТО в цілому, а ті вбачають у ЄС противагу Північноатлантичному блокові, в якому «хазяйнують» американці.

Звичайно, з порядку денного ЄС не сходить і питання розширення Союзу. І тут — різні підходи. Одна думка: заради «зручності» потенційних членів ЄС нічого в ньому змінювати не треба. Іншу точку зору цими днями висловив в інтерв'ю газеті «Файненшл таймс» голова Європейської комісії Ж. Сантер: «Якщо ми хочемо розширити Союз, тоді повинні також реформувати наші інститути. Справа не піде з інститутами, задуманими 6 або 12 країнами-членами».

Лейтмотив усіх дебатів: інтегруватися треба, але в який спосіб? Швидко чи повільно? Кардинально чи косметично? Європа шукає свій шлях.

Лесь ДАЧЕНКО.

На думку карикатуриста з журналу «Економіст» (Великобританія), «єврооптимісти» намагаються «зшити» Європу в єдине ціле, «європесимісти» — паралельно — порють уже зметану карту...

Скандал

БОННСЬКИЙ ДЕТЕКТИВ

Ця детективна історія набула розголосу в серпні минулого року. Тоді німецькі спецслужби перехопили в аеропорту Мюнхена небезпечний вантаж: понад 300 грамів плутонію, який «прибув» рейсовим літаком з Москви. Преса усього світу подала ситуацію під кутом зору зв'язків російської і німецької «ядерної» мафії, яка, мовляв, збиралася продати плутоній терористам або певним арабським країнам, що прагнуть власної зброї масового знищення. Називали навіть конкретну суму «гонорару»: понад сімдесят тисяч доларів.

Постало питання: звідки взагалі взявся цей плутоній? Німецькі спеціалісти твердили, що його вкрадено на одному з російських ядерних об'єктів; американські фахівці поставили цей висновок під сумнів; російська сторона думку німців категорично спростувала, м'яко натякаючи на те, що плутоній до Москви міг потрапити з інших країн, зокрема Болгарії, Румунії або України.

Надалі слідство пішло своїм ходом, і з часом ніхто вже не чекав від нього сенсаційності. Аж раптом цими днями німецькі засоби масової інформації повідомили про те, що історію з плутонієм було заздалегідь розроблено спецслужбами ФРН з метою довести існування «ядерної» мафії і ринку збуту її продукції у Німеччині (і цим підвищити собі ціну). Судячи з останніх повідомлень тамтешніх газет і журналів, головними дійовими особами «операції Гадес» (так назвали оборудку з плутонієм) були високопоставлені співробітники БНД-німецької розвідки, які спланували її ще 1993 року й «вели» до кінця.

Проте й це — не головне у скандалі, який палає сьогодні у Бонні. «Сіль» в іншому: хто у ФРН — на найвищому рівні — знав про цю операцію й офіційно (або мовчки) її санкціонував. Популярна газета «Більд» «розкопала» таємну доповідь БНД урядові, згідно з якою на той час не могло бути й мови про існування «ринку ядерних матеріалів», і єдиними «покупцями» небезпечного товару були співробітники німецьких спецслужб. Отже, на думку місцевих спостерігачів, вся операція щодо доставки з російської столиці високоактивного урану була по суті грубою провокацією.

Крапку над «і» ставить журнал «Шпігель». Він повідомляє: цілком вірогідно, що федеральний канцлер ФРН Г. Коль «був своєчасно введений у деталі операції щодо транспортування плутонію з Москви до баварської столиці». Зокрема, поінформованість німецького уряду, пише «Шпігель», визнав і державний міністр у відомстві федерального канцлера ФРН, координатор спецслужб Б. Шмідбауер. Це визнання він зробив на таємному засіданні Парламентської контрольної комісії у Бонні.

Звичайно, факт обізнаності федерального канцлера щодо провокаційної діяльності «власних» спецслужб (а його вже подають у ЗМІ як доведений, хоча робити це — вочевидь рано), став справжнім подарунком для всіх політичних опонентів Г. Коля, зокрема — під склепінням бундестагу. Спеціальна парламентська комісія — поряд із судовими інстанціями — починає власне розслідування.

Всюдисущі газетярі пригадали події минулого серпня в усіх подробицях, зокрема і той факт, що після «викриття» плутонієвої контрабанди і появи версії щодо її московської адреси, Г. Коль направив таємного листа Президентові РФ Б. Ельцину. Відповідно, наприкінці серпня у російській столиці було підписано Меморандум про співробітництво спецслужб Москви й Бонна. Виходить (згідно з логікою опонентів Г. Коля), що федеральний канцлер просто обдурив «свого кращого друга Бориса». А це вже кидає тінь на німецько-російські відносини взагалі.

Запитання, запитання... Їх набагато більше, ніж відповідей. Причому вимагають розслідування і такої цікавої обставини: чому в літаку, яким перевозили злощасний плутоній, опинився (пасажиром) заступник міністра РФ з атомної енергії? Чи, бува, не за тим, щоб у Мюнхені одержати платню за небезпечний вантаж?

Надлюдські зусилля контррозвідників, тонни друкарської фарби було витрачено для того, щоб довести існування в СНД (і в Німеччині) «ядерної» мафії. І що ж виходить — то була марна праця?

Володимир САВЦОВ.

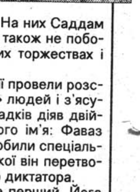
Звідусіль

А може це — не Хусейн?

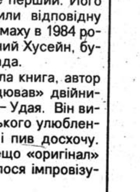
Запитання — аж ніяк не риторичне: за повідомленням британської преси, С.Хусейн широко використовує двійників з метою уникнути замахів.

Спираючись на свідчення іракських перекинчиків і думку західних експертів, газета «Санді таймс» пише: «Перші сумніви щодо справжності особи Саддама Хусейна на офіційних іракських фотографіях з'явилися в експертів відразу ж після розгрому армії Іраку у війні в Перській затоці. На них Саддам виглядав на диво бадьоро. Він також не побоювався брати участь у масових торжествах і зустрічах».

Зацікавлені західні організації провели розслідування; опитали «потрібних» людей і з'ясували, що у більшості таких випадків діяв двійник Хусейна. Відоме навіть його ім'я: Фаваз аль-Амарі. У Югославії йому зробили спеціальну пластичну операцію, після якої він перетворився на повну копію іракського диктатора.

Втім, згаданий двійник — не перший. Його попередник (якому теж зробили відповідну операцію) був убитий під час замаху в 1984 році, коли машина, в якій їхав уявний Хусейн, була підірвана неподалік од Багдада.

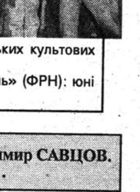
До речі, у Відні щойно вийшла книга, автор якої протягом п'яти років «працював» двійником старшого сина С.Хусейна — Удая. Він виголошував промови за батьківського улюбленця, жив у чудовому палаці, їв і пив досхочу. Важко було з жінками Удая: дещо «оригінал» від двійника приховав, доводилося імпровізувати...

Історію вони вчать погано

Тоді як людство святкувало 50-річчя перемоги над фашизмом, подекуди підняли голови його молоді «спадкоємці». Вулицями кількох західноєвропейських міст промарширували зграйки неонацистів, салютуючи жестом фюрера і вигукуючи: «Гітлер був правий». Бандитствуючі молодики розмальовували знаком свастики стіни будинків, сплюжили кілька єврейських культових споруд.

На знімку з журналу «Шпігель» (ФРН): юні британські фашисти.

Сторінку підготував Володимир САВЦОВ. тел. 441-85-21.

Григорій ГРИНЬ,
«Голос України»

ДІТИ ПРОСЯТЬ КАШІ...

Втім, схоже на те, що у нашій державі це нікого не хвилює

СТАТИСТИКА безжальна: у половини породіль в Україні відсутнє молоко. Порятунком для немовлят може бути продукція Хорольського молочно-консервного комбінату дитячого харчування — «Віталакт» і «Малютка», а з трьохмісячного віку — «Малюк». Але безжальне й життя: за рік-другий комбінат може припинити своє існування. Образно кажучи, померти за старістю.

— Ми вже відпрацювали на цьому обладнанні два строки, — розповідає директор Микола Гавриленков, — а перспектив на його заміну жодних. Ясно, що без державної підтримки просто не вижити.

Хорольське виробництво, можливо, не стільки й унікальне, проте в країні єдине. Ще зо п'ять років тому з нього годувалося дві третини колишнього Союзу. За рік продукції виготовляли 14 тисяч тонн, 8,5 тисячі з яких йшло для потреб України. Принагідно: на цей рік у портфелі замовлень ледве вмістилося 4 тисячі тонн. Причин тому багато. Ще 1986 року на комбінаті планували провести реконструкцію: без зупинки головного конвеєра змонтували ще одну лінію, аби замінити стару. Був і контракт з іноземною фірмою на 50 мільйонів доларів. Аварія на ЧАЕС змусила переглянути технологію з тим, щоб налагодити випуск продукції, здатної виводити з дитячого організму радіонукліди. Розробили програму, навіть зуміли випустити пробну партію лікувальних сумішей, одначе розпався Союз і питання щодо фінансування зависло у повітрі. Щоправда, минулого року запланували виділити 50 мільярдів державних коштів, проте комбінат не одержав і копійки. Нині про реконструкцію в Києві вже мову не ведуть. Гавриленко, заручившись підтримкою місцевої влади, вирушив до столиці, пробився на прийом до найвищого керівництва, виклав суть справи. Вислухали з розумінням і пообіцяли допомогти. Та — обіцянка-цяцянка...

— Щоб хоч якось утриматися на плаву й остаточно не загубити виробництво, нам потрібно замінити хоча б сушарку та фасувальний апарат. Це обійдеться щонайменше у п'ять мільйонів доларів. Це може бути одноразова виплата або кредит. Зрештою, ми навіть самі їх можемо заробити, але держава має проявити бодай найменший інтерес.

Про те, щоб заробити — не пусті слова. Попит на дитяче харчування стабільний не лише в Україні. Ринок збуту, на який ще п'ять років тому орієнтувались хорольці, так і залишився ніким не освоєний. Та сама Росія згодна хоч сьогодні платити за «Віталакт» чи «Малютку» валютою. Надзвичайно великий інтерес у зарубіжжі (особливо далекому) до сухого молока. Здавалося б, все так просто: виробляй і продавай. Але... Найперше — де взяти сировину в необхідній кількості? До комбінату прикріплено три райони: Хорольський, Семенівський, Оржицький. У 1990 році звідси надходило 135 тисяч тонн молока. На цей рік ледве нашкребли 70. Половину цієї кількості можна до уваги не брати: просепароване молоко повертається в господарства в сухому вигляді або рідиною. В колгоспах воно йде переважно на підгодівлю молодняка. А ті 35 тисяч тонн звичайного молока, що залишаються на комбінаті, — переробляють на дитяче харчування, якого і для України не вистачає. Отож, продавати «за пагорб» фактично нічого. Можна, звичайно, урізати «пайку» виробникам, як ще донедавна й було. Але Кабінет міністрів зобов'язав сусідню Черкаську область виділити комбінату для переробки додатково 35 тисяч тонн молока, та звідти не надійшло жодного кілограма. Як кажуть, куди не кинь — усюди клин.

Володимир ШВЕДОВ, журналіст

Заложники невизначеності

МАЮЧИ високорозвинене виробництво та унікальний колектив, Чорноморський суднобудівний завод став заложником нерішучості українського уряду.

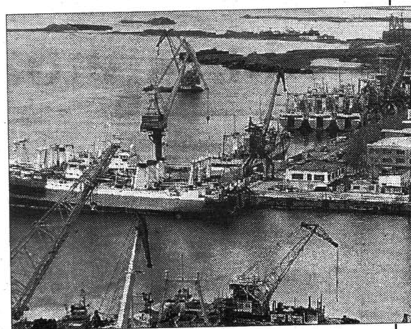
Уже кілька років біля причалів заводу стоять судна, замовлені ще Мінрибгоспом СРСР. Рибалкам Камчатки і Сахаліну потрібні супертраулери, та вони не мають власних коштів. Судна потрібні Росії, борги слід віддавати Україні. Що заважає завершити вигідний контракт? Відповідає директор виробництва траулерів ГП «ЧСЗ» В'ячеслав ВЛАСОВ.

— Будівництво траулерів на нашому заводі унікальне. 1991 року водночас у будівництві на конвеєрі перебувало 21 судно. На момент розпаду Радянського Союзу всі вони мали замовників, а фінансував будівництво Мінрибгосп СРСР. Із зникненням централізованого планування замовники втратили джерело фінансування і, ясна річ, змушені були відмовитися від придбання суден. Ми звернулися до наступника Мінрибгоспу — Комітету рибного господарства Росії, і він підтвердив необхідність в отриманні 6—8 суден щорічно. Три роки тому російський уряд прийняв рішення про виділення коштів на 4 траулери. Проте поки ці гроші виділяли, вони значною мірою знецінилися, внаслідок чого жодне судно так і не було продано. Згодом ми прямо вийшли на покупців і продали 10 траулерів, 11 поки що залишаються на заводі. Добудовуємо їх власним коштом, беремо кредити в банках, незважаючи на грабіжницькі відсотки, бо вважаємо за блюзнірство різати на металолом судна, що такі потрібні людям.

Зрозуміло, гарантією реалізації є підтвердження російського уряду. Зі свого боку ми запропонували урядові України реалізувати траулери в рахунок компенсації боргу за енергоносії та іншу продукцію, що її поставляють в Україну з Росії. Це звернення було узгоджено з кожним Прем'єр-міністром України по черзі — Фокіним, Кучмою, Звягільським і Масолом. Щоразу після узгодження давали відповідні доручення міністерствам економіки, зовнішньоекономічних зв'язків. Вони свою частину узгодили, і лише Міністерство фінансів України досі є противником вирішення питання про реалізацію траулерів.

— У чому, по-вашому, це конкретно виявляється?

— Маю нагадати, що з 6 по 8 лютого цього року в Києві проходили міжурядові україно-російські переговори. Російську делегацію очолював перший заступник голови Кабінету міністрів О. Сосковець, українську — перший віце-прем'єр-міністр Є. Марчук. Переговори вкотре підтвердили наші пропозиції. Було доручено федеральній контрактній корпорації «Росконтракт» та ГП «ЧСЗ» виконати поставку суден у рахунок боргу України за міжурядовою угодою про торговельно-економічне співробітництво, за взаємопоставки продукції у 1994 р. з оплатою ГП «ЧСЗ» Мінфіном України вартості суден. На виконання цього доручення завод підписав контракт із «Росконтрактом» на поставку в 1995 р. дев'яти суден.

— Чому виникла потреба в залученні «Росконтракту»?

— Ця корпорація взяла на себе зобов'язання щодо розподілу суден у рибодобувні господарства на лізинговій основі. Це означає, що коли судна буде здано, Україні борг зарахують відразу, а рибалки Росії розрахуються з «Росконтрактом» протягом п'яти-шести років, у міру вилову та реалізації риби.

— В'ячеславе Костянтиновичу, будь-яке підприємство, продукція якого не реалізується, зазнає збитків уже хоч би й через витрати на зберігання.

— Справді, збитки за підтримання траулерів у робочому стані ми несемо за свій рахунок. Інша річ, що збитків від незавершеної угоди з Росією зазнають ще й судновласники Росії, бо для здачі та прийому траулерів, для їх переганяння на Далекий Схід уже було проведено величезну підготовчу роботу. Це й оформлення документів, купівля квитків для приймальних команд, замовлення рейсів, закупівля палива для самих траулерів та багато іншого. Все це довелося скасувати, а враховуючи, що ціни і в Росії, і в Україні лише зростають, наступного разу ця робота обійдеться значно дорожче.

Слід особливо наголосити, що Мінрибгосп СРСР замовляв судна не тільки нашому заводу, а й у Німеччині, Іспанії, Норвегії. Уряди цих країн вирішили питання добудови та передавання суден Росії. Чи впорається з цим завданням майбутній український уряд?..

Мимоволі доводиться переконуватися в сумній справедливості приказки: скупий платить двічі, а лінивий двічі робить. Незрозуміло, за чию скупість і чиє ледарство розплачується колектив Чорноморського суднобудівного заводу?

На знімку: траулери біля причалу Чорноморського суднобудівного заводу.

Фото Олександра КРЕМКА.

Жила-була ТЕЦ

І НІХТО не цікавився нею. До того часу, поки на греблі її водосховища не стався обвал довжиною 30 метрів. Ситуацію виправили вчасно і загрози затоплення для навколишніх сіл немає. Але вивчення причин аварії на львівській ТЕЦ-1 відкрило факти, гідні уваги.

Вона працює на японському і німецькому обладнанні, привезеному за репараціями по війні і встановленому наприкінці 40-х. Тоді ж була збудована гребля. Обладнання уже відпрацювало три встановлені для нього терміни, але жодних державних інвестицій не передбачається. Нічого розраховувати й на споживачів тепла: тільки «Теплокомуненерго» заборгувало 500 млрд. крб. Та навіть якби всі боржники повернули ТЕЦ борги (а це 797 млрд. крб.), їх якраз вистачило б лише на те, щоб повернути власний борг за газ, а на покриття інших витрат довелося б знову шукати гроші.

Директор ТЕЦ-1 вважає, що його підприємство стає запланованим банкротом. Поки ТЕЦ ще живе. Чи довго?

ІНТЕЛЕКТ.

Надія ОЗДРОВСЬКА, журналіст

А ПОЇЗД ПІШОВ

В КІНЦІ 1988 року Україну потрясла друга, після Чорнобильської, трагедія і не менш страшна: масове облисіння дітей і дорослих у Чернівцях — алопеція. Сьогодні, за неофіційними даними, нараховується більш як 2 тисячі постраждалих від цієї хвороби.

1988 рік. Діагноз «алопеція» (як далі начебто з'ясувалося — від отруєння солями талію) Держкомісія з вияснення причин захворювання поставила лише 138 дітям, замовчуючи 370 випадків захворювання дорослих. Внаслідок хвороби 7 дітей отримали інвалідність 2 ступеня.

Для довідки. Талій — слаборадіоактивний елемент. Особливо отруйні його солі, котрі утворюються при поєднанні з кислотами. Впливають на нервову, кровоносну і серцево-судинну системи, викликають облисіння. Використання: в радіоелектроніці, військовій індустрії (як складова ракетного палива).

Квітень-травень 1989 року. Представники Всесвітньої організації захисту здоров'я в результаті розслідування прийшли до висновку, що то був не талій, «а що — шукайте самі».

1991 рік. Незалежне розслідування розпочала Партія Зелених України. Розроблялося 2 версії хімічного отруєння: зійшов з орбіти космічний супутник і не повністю згорів у атмосфері; через місто вночі провозили ракетні установки й стався витік палива. Друга версія знайшла підтвердження близько десятка свідків з числа потерпілих при різноманітних обставинах, які бачили, як уночі (в листопаді 1988 року) через місто провозили ракетні установки і нібито стався випадковий витік ракетного палива «Сумін».

До розслідування підключилася столична преса. Газета «Киевские ведомости» з посиланням на деяких військових спеціалістів, близьких до військового керівництва України, пише про шифрограму, котру колишній Міністр оборони СРСР Дмитро Язов прислав першому секретарю Чернівецького обкому партії Миколі Новалому. У ній мова йде про негайну евакуацію усього населення міста для проведення профілактичних робіт. З цією метою передбачалося підняти у повітря всі вертольоти Прикарпатського військового округу. Але офіційний Київ нібито відмовився погодитися на такі заходи. Цікаво, що військову версію того, що сталося, ніхто з правоохоронних органів не спростував.

У крові декількох потерпілих дітей медики знайшли гідразин — складову ракетного палива. А Інститут акушерства, гінекології і спадкових захворювань відзначив чинник впливу на генну та імунну структуру організму, який може з часом спричинити безпліддя і різноманітні мутації. Це, як кажуть лікарі, «наслідок не радіаційного, а хімічного впливу».

Березень 1995 року. Чернівці відвідав сам Президент Л. Кучма. За його указом створена спеціальна комісія для з'ясування причин захворювання і стану здоров'я хворих на сьогодні. Ця комісія визнала за постраждалих лише тих 138 дітей, котрим 1988 року був поставлений діагноз «алопеція». Але, як повідомили в Міністерстві охорони здоров'я... в Міздоров'ї України, чергова комісія не сформулювала причин того, що сталося в 1988 році. Поставивши «галочку» у протоколі «про розслідування справи», експерти з Міздоров'я, Академії наук і Прокуратури вирішили «забути про Чернівці». Хоча б на деякий час. Звичайно, визнати те, що сталося, за результат невдалої операції колишнього Радянського Союзу зі своїми ракетними установками, не вигідно нікому. Чи не тому причина отруєння більше 2 тисяч людей все ще залишається під «сімома замками». І невідомо, чи буде підніматися питання про постраждалих у Чернівцях до 2000 року; навіть якщо Міздоров'я відправить нову комісію, вона найімовірніше також нічого не з'ясує. Тому що, як кажуть, «поїзд пішов»...

Людмила КОХАНЕЦЬ, «Голос України»

«Я не бачила більшого аскета, ніж мій батько»

Джохар Дудаєв очима доньки

НАВІТЬ у Києві Дана не почувалася цілковито безпечно, доньку Джохара Дудаєва могли впізнати небажані знайомці. Тому ми маскували це інтерв'ю під розмову двох приятельок у затишному кутку весняного парку. Дана лише кілька днів тому, в прямому значенні цих слів, спустилася з гір і тепер з цікавістю роззиралася навкруги: «Відвикла від міста...» Наприкінці грудня ця молода чеченка з п'ятимісячним сином на руках (і майбутнім дитям під серцем) під вогняною зливою покинула Грозний. Майже чотири місяці вони переховувалися в гірських оселях, переїжджаючи з одного до іншого, — такі ж беззахисні перед російськими літаками, як сотні тисяч чеченських жінок і дітей. Зовсім недавно їм дивом удалося вирватися з бомбо-ракетного зашморгу, перетнути кілька кордонів і... ми розмовляємо з Даною в Києві, час від часу з тривогою позираючи вгору: небо обіцяло грозу.

— Дано, як Вас застигла війна? Напевно, в родині Президента передбачали: Москва не подарує Грозному непокірливості?

— Те, що сталося першого ж дня війни, перейшло всі межі передбачуваного. До такої відвертої, розгнузданої агресії ми не були готові. А для мене війна розпочалася з хвороби мого маленького Дені. Висока температура, марить — для матері дитяча недуга сама по собі страшна, але коли під гуркіт танків за вікнами, безупинну стрілянину... Це жахливо. Куди подітися з палаючим од жару немовлям, як його врятувати? Навіть нині мені страшно згадувати ті перші дні війни.

— Напевно, для Вас жахлива й інша ситуація: Батьківщина вашої мами закидала Батьківщину батька «гостинцями» — бомбами, ракетами, снарядами. Чи не відчуваєте Ви в цій війні психологічного роздвоєння, гіперболізованої особистої трагедії, адже у Вашій душі — зіткнення двох ментальностей?

— Ні, не відчуваю. Ті, хто скеровує свій народ на бійню, хто віддає злочинні накази, не мають національності — вони просто негідники. Я не маю жодного відношення до їхньої ментальності.

А загалом мені шкода росіян. Навіть тих, хто прийшов на нашу землю зі зброєю. Може тому шкода, що ці люди самі не в змозі вирішити свою долю, у них немає сили волі протистояти злочинним наказам. Їм багато гірше ведеться, ніж чеченцям, бо перебувають у полоні найтяжчого рабства — власного.

Я дуже люблю свою маму і, звичайно, не відмовляюся від того, що передалося мені з її напівросійською кров'ю (ще «пів» у неї татарська), але відчуваю себе стовідсотковою чеченкою — мене з дитинства виховували в чеченському дусі.

— Хто виховував і як, адже Ви виросли за межами Батьківщини?

— Насамперед батько, звичайно. Він людина дуже вольова, і за ним були всі сімейні пріоритети. Ми його рідко бачили, але якщо вже випадав вільний час — цілком присвячував нам, дітям. Мама також не заперечувала проти нашого чеченського гарту, хоча, думаю, їй доводилося нелегко, за натурою вона дуже м'яка, ніжна, лірична, а з доньки й синів треба «ліпити» стриманих, твердого характеру кавказців. Але мама не губилася — не гірш за батька дбала про наш чеченський дух. Щоправда, переживала за нас типово по-російськи. А переживати було за що: ми жили тоді в Росії, а там чеченцем бути важко.

Ми часто їздили на батькову Батьківщину: в Чечні в нас численна родина — бабуся (дідусь помер під час виселення до Казахстану), дядьки, тітки, двоюрідні брати й сестри. За нашими звичаями ми підтримуємо тісні стосунки навіть з далекоюріднею. Але, звичайно, найбільшими «чеченськими університетами» для нас були батькові розповіді про Батьківщину, її історію, звичаї, культуру. Він так докладно все змальовував, що ми не могли б це краще вивчити за фундаментальними науковими працями, навіть якби вони тоді й були. Ми виросли на чеченських казках, чеченському фольклорі. Я ніколи не забуду ті хвилини, коли батько розповідав нам про Червоного Коня, Вежу в горах, про своїх предків: він знає свій родовід до 15-го коліна і нас вчив, щоб знали, хто ми є на цій землі, звідки пішли, що маємо передати дітям і онукам. Після батькових розповідей, потрапивши до Чечні на постійне мешкання, я відчула легке розчарування: мене вчили, що серед чеченців не може бути злих, меркантильних людей, в кожному землякові я бачила друга, але не всі, кого ми полюбили заочно, виявилися такими, як уявлялося з батькових розповідей.

— Що змінилося у Вашому житті після того, як Джохара Дудаєва обрали Президентом Чеченської Республіки?

— Я не сказала б, що в мене з'явилися якісь привілеї. Навпаки: життя моє перетворилося на суцільне «цього тобі не можна».

— Я знаю, що Джохар Дудаєв Вас дуже любить, зізнався навіть, що почуває до доньки більшу ніжність, ніж до синів. А для Вас — він лише батько чи й найбільший друг, з яким можна ділитися всім найпотаємнішим? До речі, Ви посвячували батька в дівочі секрети?

— У дівочі — ні. У нас традиційно тримають дистанцію між дорослими і дітьми. Але знаю, що татко мене завжди зрозуміє, прийде на допомогу. Взагалі, жінкам нашої родини пощастило: мама з юних літ мріяла про романтичного героя і знайшла його в чоловікові. Я також не можу уявити кращого батька, ніж мій.

— Я помітила, що Ваші земляки дуже шанують віршоване слово. А Ваш батько любить поезію?

— Надзвичайно! Жодна зустріч, жодне свято в нашій родині не обходиться без поезії і пісень. Ви чули б, як читає вірші мій батько! Колись, відкрию таємницю, він сам писав, але надто соромився виносити свою творчість на людни. Навіть нам не показував: не наважувався конкурувати з мамою — вона в нас поетеса й художниця... Бідолашна мама, її картини були для неї, мов діти. Особливо по смерті бабусі, вона рятувалася мистецтвом... Мама ще не знає, який удар чекає на неї: всі її картини спалили російські вояки...

— Ви пам'ятаєте батька сентиментальним?

— Коли співає. Мабуть, тепер треба уточнювати: спів.

— А коли прощалися з ним, помітили слабинку?

— Ні, він, як завжди, тримався впевнено і твердо. Пригорнув, сказав, що нічого страшного, ще зустрінемося. Одне слово, поводився так, наче розстаємося на кілька тижнів. Звичайно, я ніколи б не залишила батька. Але в такому стані, з Дені, ми були б йому тільки тягарем. Він так і сказав: ти одружена, маєш чоловіка, виконуй сімейний обов'язок — бережи дітей...

Мені дуже не вистачає татка. З ним поряд почуваєшся такою впевненою, сильною. Він просто навіює оптимізм на довколишніх. Інколи мені здається, що він володіє якимсь силовим полем. Пам'ятаю, у дитинстві, я завжди могла визначити, вдома батько чи ні: ще на порозі фізично відчувала його присутність десь у глибині квартири. Він ніколи не змінюється, навіть за найважчих обставин — витримка й оптимізм.

— Кажуть, Джохар Дудаєв часто проявляє нерозважну сміливість.

— То правда. Але я пишаюся з того. У Грозному під час прицільного обстрілу президентського палацу всі впали на підлогу. Раптом — кроки. До приміщення заходить батько, переступає через кількох лежачих і спокійно вітається. Всі схопилися, чоловіки аж почервоніли — соромно Президента.

— У чеченських горах почула таку паралель: Мансур-Шаміль-Джохар. Як Ви гадаєте, чому Ваш батько став нині символом нації, адже в нього стільки ворогів?

— Люди, напевно, переконалися, що за, можливо, надто різкими словами й рішучими діями Президента — правда. І що навколо нього вони можуть об'єднатися, щоб здобути омріяну свободу. Джохар Дудаєв не забруднив свого імені меркантилізмом. Ми тривалий час жили в домі старшого дядька — під одним дахом з його численною родиною. Зручностей жодних. Мало хто вірив, що тут живе Президент. Коли переїхали до чотирикімнатного котеджу, знову було не до затишку: тут також зібралося багато люду — наша родина та ще охорона. Спали на матрацах просто на підлозі. Делікатесів не водилося. Якщо не нагадаємо, що треба щось поїсти — батько й не згадає, що є таке поняття, як «їжа». Не помічав ні холоду, ні спеки. Я не бачила більшого аскета, ніж мій батько. Причому вимагав цього й від нас. Може, звичка до спартанських умов і допомогла нам вижити в горах.

Думаю, що окупанти були дуже здивовані, коли зайшли в наш дім: наслухавшись про чеченську мафію, вони, напевно, сподівалися на велике багатство... Я рада, що вони розчарувалися.

— У Вас залишилися родичі в Росії?

— Так, але ми не маємо з ними зв'язку, це було б небезпечно для них.

— Чому Ви обрали своїм пристановищем Україну?

— Коли ми із Сибіру переїхали на нове місце таткової служби — до Полтави, ця земля видалася мені, шестикласниці, майже раєм. Такою я бачу Україну і нині. Доброта і щирість вашого народу викликає довір'я. Українці зі співчуттям ставляться до чужого горя, адже вони й свого зазнали багато. Між іншим, у Чечні живе чимало ваших земляків: у нас вони знайшли порятунок від голодомору в 30-і роки. Я вірю, що ваша земля прихистить і моїх дітей.

— Ви не виключаєте ситуації, що до Вас може приєднатися і батько?

— Ніколи. Він знає, що Батьківщину не винесеш на підошвах черевиків.

— Джохар Дудаєв сказав мені, що важко воювати лише перші 15 хвилин, потім людина вживається у війну. А як Ви гадаєте, важко переступити бар'єр назад — од війни до миру?

— Мені здається, багато складніше, ніж од миру до війни. На це не 15 хвилин потрібно, може, 15 років.

— Про що Ви найбільше мрієте?

— Певне, гріх мріяти про щось інше — щоб швидше настав мир на моїй стражденній Батьківщині. Щоб наша сім'я знову зібралася разом, і мій батько пригорнув до грудей свого улюбленого Дені й мого майбутнього сина. І ще дуже хочу, щоб ми з Вами могли знехтувати конспірацією, вільно зустрічатися в Україні, Чечні, де самі забажаємо. Вірю, що ці мрії здійсняться, адже від цього залежить моя доля.

На знімках: старший брат Джохара Дудаєва Махарбі (в центрі) та віце-президент Зелімхан Яндарбієв; цей російський літальний апарат-розвідник збили неподалік від Головного штабу чеченські ополченці; війна внесла корективи в ісламські звичаї — дівчата також змушені взяти зброю до рук. Фатіма і Мадіна воюють разом з батьками; вогонь війни осиротив майже всіх цих хлопчаків. Наймолодший з них сказав: «Крім мене, ворогам нікому помститися. Я залишився один з семи братів...»

Фото Марії БАЗЕЛЮК та Володимира КОРКОДИМА.

ЛІТАЮЧИЙ ПОЛК

Таким у складі авіації ВМС України вважають вертолітний протичовновий полк, який дислокується в Очакові.

Авіаполк, де командиром полковник Сергій Іващенко, кращий у структурі авіації ВМС. Доволі згадати роботу його вертолітних екіпажів разом із сторожовим кораблем «Гетьман Сагайдачний» на святі «Армада Свободи» в Нормандії на честь 50-річчя висадки союзників у роки другої світової війни. Рівень підготовки українських льотчиків під час спільних навчань із французьким вертольотоносцем «Жанна д'Арк» західні спеціалісти оцінили як найвищий.

— Чим це досягається? — запитує і відповідає командир. — Відданістю справі, якій кожен із нас присвятив життя. Для льотчика найстрашніше за все — не літати. Пам'ятаючи це неписане залізне правило-закон, намагаюсь у своїй роботі уникати цього синдрому. Нелегко це зробити у сьогоднішній ситуації, але — літаємо. Майже щотижня. Інакше — дискваліфікація, безвихідь. А тоді, природньо, виникає запитання: «Для чого усі ми тут», — підсумовує командир полку Сергій Іващенко і поспішив до УАЗика: військовий аеродром — господарство велике й клопітне.

На виконання Указу Президента Леоніда Кучми «Про організацію шефства над кораблями ВМС України» та рішення обласної Ради «Про шефство над кораблями і підрозділами ВМС України» у полку склалися добрі, дружні, а головне ділові стосунки із Заводським районом Миколаєва, що допомогу авіатори відчули, незважаючи на те, що це тільки початок. З цього питання спеціально розроблено програму, відбулися зустрічі командира і голови райради, обмін делегаціями.

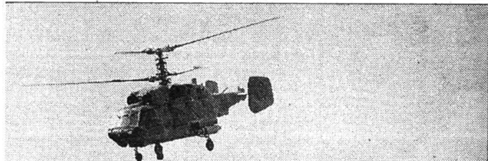
... Вертольоти почергово знімались, зависали у повітрі, згодом ішли над морем, зникаючи на обрії. А разом з тим переконували, що найбільш літаючий полк — це найкращий полк. Точно і чесно...

Микола БАРАНОВ.

Фото Олександра КРЕМКА.

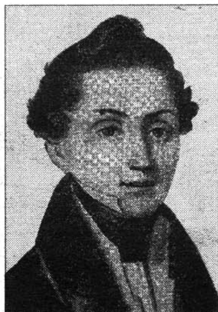

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

Георгій ГУЦА: «...ТАК ПАЛКО ЛЮБИВ, АЛЕ... ЦЯ ЛЮБОВ — ТЯГАР»

160 років тому українець Г.Гуца написав першу «Граматику сучасної болгарської мови»

НА ЙОГО надгробку в московському Даниловім монастирі, де знаходиться й могила Миколи Гоголя, написано: «Він перший нагадав світові про забутий, але колись славний і могутній народ болгар і гаряче бажав його відродження. Господи, почуй молитву раба твого!»

Вдячні болгари привезли пам'ятник з Італії і встановили 1841 р. А помер видатний вчений 25 березня 1839 року, проживши всього лиш 37 років. Помер від сухот (туберкульозу). Коли занедужав, звернувся до клініки Московського університету, де колись мріяв вчитися і де мав багатьох знайомих та колег, але одержав відмову — через «відсутність вільних місць для лікування».

Так закінчив свої дні один з найвидатніших українських вчених XIX століття — в злиднях, атмосфері байдужості й скептичного ставлення до себе та, що найбільше нервувало, його багаторічної наукової діяльності.

Вимушений фактично все своє свідоме життя провести на чужині, Георгій Гуца тяжко переживав, що йому випала така доля.

***

Коротку розповідь про драматичний, сповнений несподіваних поворотів життєвий шлях видатного дослідника історії слов'ян, розпочнемо з того, що скажемо — йому довелося прожити життя під чужим прізвищем. Георгій Гуца — справжнє прізвище, але серед науковців він відомий як Юрій Венелін. Чому так сталося?

Народився майбутній вчений на карпатській Верховині, куди його батько — священик — вимушений був втікати від переслідувань внаслідок релігійних конфліктів. Рідне село Георгія Гуци — Велика Тибона (Тибава) неподалік від Берегова. Гуци — відомий рід покутського князя. Навчався Г.Гуца в Унгварській духовній семінарії, Сатмарському ліцеї та Львівському університеті. Після цього на юнака падають перші нещастя. Його хочуть примусово постригти в монахи. Георгій Гуца залишає батьківщину, втікає до Угорщини, пізніше потрапляє до Молдавії. Випадок зводить його з російським намісником краю генералом Інзовим. Останній, вражений гострим розумом юнака, блискучими знаннями іноземних мов, історії, літератури, наближає його до себе і пропонує продовжити навчання в Московському університеті.

Своїх обіцянок генерал Інзов, вірогідно, не виконав, бо Георгій Гуца через брак коштів не зміг потрапити до Московського університету і його земляк Іван Орлай (видатний медик, педагог, директор гімназії вищих наук в Ніжині, де навчався М.Гоголь) допоміг юнакові поступити на навчання до медичної академії, яку Георгій Гуца успішно закінчив. Щоправда, в ті роки він вже жив під ім'ям та прізвищем Юрія Венеліна.

За десять років своєї наукової діяльності (Ю.Венелін весь час добивався права викладати історію, але вище принизливої посади домашнього вчителя він не піднімався) вчений написав і видрукував десятки капітальних праць, які одержали високу оцінку не тільки в Росії, але й за кордоном. Особливо в Болгарії. У грудні 1829 року Російська академія постановила «направити лікаря Венеліна у подорож до Болгарії, Валахії, Молдавії для пошуків залишків давньої мови цих країн і передовсім болгарської». Головним результатом цієї наукової подорожі було видання 86 літературних пам'яток слов'янської літератури, найперше болгарської.

***

Чому ж у Москві копітка наукова праця Георгія Гуци — Юрія Венеліна не була гідно пошанована, а пізніше просто забута?

Аналіз напрямів досліджень вченого переконує, що він мав масштабний задум — написати історію України — європейської держави в контексті історій слов'янських народів. Російське оточення його, той же Микола Погодін, який відверто говорив, що Росія не Сибіром буде зміцнюватися, а Україною, не могло змиритися з тим, що Георгій Гуца вперто йшов до своєї мети.

— Видатний вчений, — говорить відомий літературознавець Олекса Мишанич, — ніколи не забував про свою батьківщину, хоч би куди закидала його жорстока доля. Серед його улюблених книжок була «Історія десятилітньої війни козаків з поляками» С.Грондського, а Богдана Хмельницького він вважав найвидатнішим діячем за всю історію України. 1834 року він видав дослідження «Про джерело народної поезії взагалі та про українську особливо». Треба ще назвати такі праці, як «Про український правопис», «Про піснелюбство слов'ян закарпатських» тощо. В Ужгороді широко відзначалося 150-річчя від дня смерті Г.Гуци. На науковій конференції було зачитано понад 60 доповідей, присвячених життю і творчості подвижника науки. В Словаччині побачила світ книжка Т.Байцури «Юрій Іванович Венелін».

Найширший відгук на зусилля Георгія Гуци, зрозуміло, пролунав з Болгарії. В Софії йому встановлений пам'ятник, іменем вченого названо гімназію, діяльність його вивчається в середніх та вищих навчальних закладах.

Болгари, які проживають в Україні, колись були спорудили в Одесі пам'ятник Георгію Гуці як просвітителю болгар. Але пам'ять про вченого поступово стиралась, і невблаганний час зруйнував монумент.

От і виходить, що слова Георгія Гуци, звернені до болгарського народу, сьогодні можна переадресувати й нам, сучасним українцям: «Я палко любив вас, але моя любов для вас — тягар».

Микола ГОРВАТ, «Голос України»

«ГОЛОВНУ КНИГУ Я ВЖЕ НАПИСАВ...»

ПОЛУДЕНЬ віку — завше той рубіж, коли людина прагне оглянутись і осмислити пройдене, щоб ще раз порадіти здобутками, посумувати над втратами, відкласти щось на перспективу і хоч краєчком ока зазирнути в майбутнє. Такий час настав і для знаного закарпатського поета та перекладача Івана Петровція — автора 13 книг, численних перекладів із французької, угорської та інших мов, публіцистичних статей та рецензій. Додали популярності й понад 30 пісень Івана Поповича, написані ним на вірші поета, особливо «Пісня про Осій» — рідне село обох.

Тернистим був шлях сільського хлопчини у велику літературу. «Сприяв» цьому і безкомпромісний, їжакуватий характер. Невміння пристосовуватися коштувало йому чимало крові: не друкували кращі твори, кілька разів відмовляли у прийомі до Спілки письменників, потім стільки ж хотіли виключити... Але він вистояв на власних, закладених ще в дитинстві ідеалах, якими рясно покропив і всю свою творчість.

Кажуть, полудень віку в поета — це друга юність, нове творче дихання. Нехай же вони будуть в Івана Петровція менш гіркі, менш несправедливо вражені й більш щасливі.

— Іване Юрійовичу, в літературних колах області вас часто сприймають як скандаліста. Це — «продукція» характеру чи свідомий шлях до популярності?

— Те, що моя персона, а особливо творчість, завжди притягували громи та блискавиці, то за доби «соціалістичного реалізму» це — цілком закономірно. Проте ті громи не лише гримотіли, а й боляче били, а блискавиці пронизливо пекли... Але чи можна писати вірші, якщо тебе не пече? І то не лише зсередини — твоя зранена думами й сумнівами совість, а й ззовні пряма несправедливість тих, хто на неї лише здатний. І все-таки є головний рушій будь-якої творчості: любов до того священного куточка великого Всесвіту, який зветься твоїм рідним селом, безсмертна дитяча любов до того, що оточувало тебе й формувало твою нинішню сутність. Дякую Богові за те, що дарував мені підгрунтям моєї любові таке прекрасне село Осій у серці Карпат, а основою її випромінення — священне слово моїх Мами й Нянька, моїх Дідів і Прадідів. Я щасливий, що можу щовечора вчитуватися у проникливі рядки народжених у моєму рідному селі геніальних письменників Феодосія Злоцького (1846) та Федора Потушняка (1910). Вони, їхня творчість мені глибинно зрозумілі й особливо близькі, улюблені й недосяжні — орієнтир безсмертної любові. І скандали ті довкіл моєї персони і в творчості — лише свідчення, що слово моє може знаходити й дотикатися до оголених нервів сучасності.

— Книги — як діти — усі дорогі. Та все ж є і найбільш вистраждані...

— Звісно, всі тринадцять книг мені рідні й дорогі. Не лише про написання кожної, а й про їх вихід у світ можу розповідати цілі напівдетективні історії. Певно, як і кожний письменник мого покоління — нинішніх п'ятдесятилітніх. І все-таки моє найпалкіше освідчення в любові до української мови — мій український Бодлер. За фахом я — вчитель французької мови та літератури, навчався у вузі стаціонарно, що, вважаю, немаловажливо. Одначе з того, випущеного ще в тридцятих роках у Франції двотомного французько-українського словника, я навчався не лише французької, а й української, яка все звучить і звучатиме мені криваво полум'яними словами безсмертної поезії Плужника й Маланюка. Мій український Бодлер — п'ятдесят поезій у прозі і стільки ж поезії з книги «Квіти зла» — дає мені права сьогодні вважати себе українським письменником. А написані на мої вірші три десятки пісень Івана Поповича, народного артиста України, теж народженого в селі Осій, мого доброго друга й ворога з самого дитинства, — дзвенять сьогодні в серці моєму незмовкно. Як і дитячі вірші, написані для старшої дочки Софії, нині студентки юридичного факультету Українського національного університету, та для молодшої Богданочки — другокласниці Берегівської середньої школи на Закарпатті...

— Як правило, поети кажуть: найголовніша моя книга ще попереду. А як це у вас?

— Мені страшно казати, але головну книгу свого життя я вже писав. Вона — віршована, сподіваюся, що й поетична. Має назву «Наші співанки». Видають її за кордоном. Якщо буде видано і дійде вона до найріднішого мені читача — моїх односельців, краян моїх на Закарпатті, можу з певністю казати: я, Іван Петровцій, син простих землеробів Гафії та Юрія з русинського села Осій, жив на Землі не марно.

Закарпатська область.

ДЕВ'ЯТЬ днів минуло по смерті нашого Євгена Українця. Ще погляд шукає на щоранковій планірці його так звично схилену над розкладеними макетами чорноволосу голову. Ще сіпаємо за ручку дверей його кабінету — треба «малювати» суботню сторінку. Ще малесенький Мілан, ледве прокинувшись, запитує, де його дідусь. Ще надто свіжа пам'ять і болісна рана від втрати того, що звалося в редакційному світі «наш Українець».

Євген Михайлович не любив славослов'я на свою адресу: делікатно, але рішуче переводив розмову на достоїнства інших. Мабуть, в цьому було найбільше його власне достоїнство — по-дитячому захоплюватися чужими талантами. Сам Євген Українець, володіючи талантом, був часто обділений таланом. Може, тому стільки суму в його віршах:

Пливе печаль під чайчиним крилом,
а в тій печалі ми удвох з тобою...

Пливе печаль в наших серцях, Євгене Михайловичу. І в тій печалі ми всі — рідні, друзі, колеги...

Євген УКРАЇНЕЦЬ

Пливе печаль під чайчиним крилом

***

Злились в одне і тінь моя,
і світло
І мерехтять, мов серце на вогні,
Життя завмерло
й радісно розквітло,

Пелюстку сонця кинувши мені.
Я мовчки йшов
крізь дивне сновигання —
В мені дощі і щастя проростали,
Калюжі крові стигли під ногами,
І щук ловив я в тім
червонім ставі.

А щуки спали
під цупкими пнями,
Їм дружні раки клешні подавали.
Земля хиталась, мов холодець,
під нами,
І Ярославни ханам двері
відкривали.

Ми всі були нещасні і нікчемні,
Усім хотілось трохи світла й тіні,
Тому ховались у вогні печери,
Що проросли у темнім
павутинні.

***

Ми з нею злилися в єдиному тілі
І разом крізь простір ішли
і крізь час,
З надією разом померти хотіли,
Та Бог розсудив
трохи інше від нас
Сказав він мені:
— Ти не квапся, юначе,
Ходи між людей,
ніби Вічний той Жид.
Допоки дитя хоч єдине десь плаче,
За сльози його
ти приречений жить.
Хоч кажуть, останньою
гине надія,
Раніше її, ніж тебе я забрав
Хай лютий твій ворог
тепер порадіє —
Карати його
ти позбавлений прав.

***

Ти прийшла, щоб землю
заквітчати,
І лягла на літнє тепле тло,
Тінь мою поставивши на чати
Там, де сонце бджолами гуло.
Так звабливо ти собі лежала,
Бджоли з губ твоїх нектар пили,
Тінь мою жахнули жовті жала,
І втекла вона, злякавщися хули.

***

Обгонив час міражні полустанки,
Літа пливли, мов хмари по воді.
І голосили думи на світанках
За маревом несправджених надій.
Хотіли злетів — одсихали крила.
Співать воліли — голос пропадав.
За правду пишнослівний
меч гострили, —
Безвольний дух у піхви
меч вкладав.
І зупинили думи мрій колиску,
Не дочекавшися приходу дня.
Їм в каламуть очей
сипнула приском
Розпустою розвітрена брехня.

***

Пливе печаль
під чайчиним крилом
А в тій печалі —
ми удвох з тобою.
Нездатні йти крізь бурю
напролом
Стриножені облудною судьбою.

Загальної таємної заздрості українців до мешканців тропічної Африки ми, автори «Яблука», не поділяємо. Воно, звичайно, крокодили-кашалоти, літо круглий рік, бананів — їж від пуза... Та ось де заковика: найулюбленіший фрукт усіх часів та народів — ЯБЛУКО — в тропічній Африці не росте-не зріє. Ото справді: що маємо, не шануємо... Нас, європейців, екзотикою, бач, розваж! Бананами й кокосами. Снікерсами та баунті. Тьху! Можна подумати, що й діти там народжуються не як у всіх, а за особливим ноу-хау...

...А щодо екзотичності... Так цього дива вистачає і у нас... Їй-право!

Ганна РОМАНЦОВА, «Голос України»

25 травня

**Мені казали в дитинстві,
у дитинстві свідомості,
у дитинстві вчинків,
у дитинстві сміху й болю,
що мій Бог — білий.**

Якось на уроці літератури в останній день навчання Севку смикнув за плече однокласник:

— Слухай-но, сьогодні ж твоє національне свято — день визволення Африки!

* * *

Своєю появою на світ він мало не довів до інфаркту недосвідчену акушерку: дитина раптом на очах посиніла, і вона вирішила, що хлопчик задихнувся.

* * *

— Гарненьке, сученя! — привітав поповнення двірник Степанович, — здавалося, він був єдиним членом колективу, хто щиро радів цьому. Решта сором'язливо опускали очі долу, віталися дедалі рідше, а зрештою й зовсім перестали помічати. І лише студенти-іноземці (Таня працювала в гуртожитку вахтером) зупинялися, щоб привітати, дізнатися про здоров'я малюка, запитати, чи не треба чого...

Невдовзі Тетяну, інваліда другої групи, звільнили з роботи.

* * *

Цього дня по телевізору саме крутили «Цирк», — гарне радянське кіно про те, як наш дядько рятує темношкіре чадо циркачки від її жорстокого коханця-расиста. І у фіналі цілує дитинча у чорний задик...

Тані було не до фільмів, бо її викликали до «органів» і саме в цей момент вона відповідала на запитання офіцера КДБ:

— Від кого маєте дитину?

— Ви гадаєте, що маєте право ставити жінці такі запитання?

— Прошу відповісти.

— Від святого духа.

...Боже, як він сміявся!

* * *

Таня не збрехала, бо ж Бог є любов, а згідно з народною прикметою лише від великої любові народжуються гарні діти.

Коли було зовсім уже непереливки, вона плакала, і по пухкеньких рученятах Севки стікали солоні струмочки.

Часто згадувала батька — доля не милувала болгарського політемігранта, і він передав дочці неоціненну науку: як стати сильною і все подолати. Самотужки.

Вона старалася.

* * *

«Жив собі марсіанин, і був він на ймення Валентин Майкл Сміт...» Севка читав запоєм, особливо любив Хайнлайна. Він мріяв стати космонавтом і полетіти одного разу на незнайому планету чи хоча б на Марс, жити там і працювати, вивчати з космосу нашу Землю. Він забере з собою матір — удвох вони будуть щасливі на цій маленькій планеті...

Спершу він хотів «прихопити» з собою і Люську. Але після вчорашнього...

* * *

У компанії п'ятикласників засперечалися. Предметом суперечки був Севка — одні доводили, що у негрів зуби білі, інші — що то все брехня, і білі у негрів лише зуби й долоні.

... Севка саме повертався зі школи через парк...

* * *

Додому він того вечора не повернувся, заховався у руїнах старого будинку і проревів там до ранку. Не від образи і не від сорому, ні. Він плакав через Люську. Вона (єдина представниця слабкої статі, яку він поважав!) була свідком його ганьби. Більше того, вона була співучасницею — стояла і мовчки дивилася.

* * *

— Некрасова, ти б краще про навчання думала. Що, так і залишишся дурепою на все життя?

«Класна» Ірина Михайлівна вичитувала випускницям за довгі нігті й короткі спіднички.

— Ірино Михайлівно, прошу зараз же вибачитись за «дурепу»...

«Класна» аж присіла — тишко, скромняга Севка, басу якого і за тихої погоди не почуєш, раптом наважився їй зауваження робити.

— Що-о?! Та вона така сама повія, як твоя мати!

— Сама ти повія!

* * *

Директор, прочитавши доповідну, раптом аж почорнів з лиця і суворо наказав: «Учню Карев, повертайтесь до класу».

На педраді «гаденя» Севку чомусь вирішили не виганяти. Ображена в найкращих своїх почуттях «класна» билася в істериці.

* * *

Нині його величають по-батькові, як і личить величати шкільного вчителя. Йому тридцять, а його мама якось непомітно для сина перетворилася на сухорляву бабусю. Щоб «не сидіти на шиї у сина», вона ходить на ринок і потай від нього продає домашні речі — лампи, рушники, килимки... Беруть погано, та коли пощастить щось продати, вона обов'язково купує для сина зефір у шоколаді — улюблені севчині ласощі.

«Ні-ні, що Ви, він не знає — а то страшенно лаятиметься».

* * *

А в Болгарії тепер весна і реституція — колишнім власникам та їхнім спадкоємцям повертають вілли, сади, шоколадні фабрики, земельні ділянки і заводи.

Викинувши колишніх богів на смітник, очікують нових. Молодь пише фарбою на стінах мавзолея «Вбиральня комунізму». Власне, Димитрова у ньому більше немає, тому «вбиральня» також очікує нового господаря чи господарів... Площу його імені вже перейменовано на честь царственої особи.

...Софійські каштани зацвітають раніше за київські, та коли відбувається це диво, тамтешні вулиці до болю нагадують наші. І здається, що вислів «за пазухою у Бога» — ми, як і абетку, запозичили у болгар...

* * *

У телефонній трубці голос Тетяни Танівни тремтів і раз у раз зривався на плач...

— Я... Я не хочу навіть лежати у цій землі, котру вважала своєю батьківщиною. Хочу повернутися до Болгарії й там померти.

... За віщо це мені? За те, що я, дочка комуніста, чесно працювала? За те, що захотіла виконати свій обов'язок на цій землі — народити сина (а лікарі ж мені забороняли!), дала йому вищу освіту... Чому люди такі жорстокі?

Чому нас зробили жебраками? Чому моєму синові тридцять років, а він і досі не одружений?.. Скажіть мені, чому?..

* * *

Кажуть, одному з колишніх лідерів нашої великої і, як з'ясувалося, цілком подільної на частини Батьківщини не була чужою поезія. Читав і африканців. Не знаю, чи траплялося йому оце:

Дитиною я малював на піску Богами негра з плескатим носом, з кучмою кучерявого волосся, чорнобородого Бога, подібного до африканських царів. Я малював красуню негритянку і чорношкірого сина, малятко Христа у неї на руках!

Сергій ПРОКОПЕЦЬ, студент

Група, яка нікого не наслідує

Однією з найважливіших проблем вітчизняної рок-культури є її напівпідпільне і вельми замкнуте існування. Про досить велику кількість перспективних груп в Україні знають, у кращому випадку, в межах їхнього місця проживання.

Щоб позбутися цієї «хибної практики», ми й вирішили у рамках нашої молодіжної сторінки відкрити своєрідний рок-клуб знайомств. У ньому ми спробуємо представити вам найцікавіші й найпрофесіональніші вітчизняні групи, які, на наш погляд, цілком могли б скласти конкуренцію своїм західним колегам.

Для початку пропонуємо до вашої уваги групу з чарівною англійською назвою «Mad Heads» («Шалені голови»). Їх появу на київській сцені влітку минулого року знавці розцінили як початок нової хвилі у розвитку класичного рок-н-ролу. Слідом за вельми вдалим дебютом, який відбувся на Андріївському узвозі в День Києва, настав стрімкий злет. Але, як то завжди буває у наших краях, першим багатообіцяючим проектом зацікавились західні фірми звукозапису. В Англії вже вийшов компакт, у якому їх поставлено в один ряд з датським «Necromantix» і з не менш прославленим «Selfdestruct». Якимось дивом цей диск сягнув і наших широт (переговори про його офіційне поширення на території України ще тільки ведуться). За інформацією інди-радіостанції «Абсолют», три пісні з нього чи не найчастіше замовляють у програмах дієї студії і дві з них належать «Mad Heads». Переважну більшість текстів і музики пише вокаліст групи Вадим Красноокий, хоча досить вагомим є вклад у репертуар і двох інших членів групи (про них розповімо трохи нижче). Завдяки незвичному вокалові Вадима, що чимось нагадує панківський, «Mad Heads» вигідно вирізняється з досить повноводного (на Заході) потоку команд, що грають у стилі сайко і рокабілі.

Візитною карткою групи став контрабасист Станіслав Лісовський (це перша група не тільки в місті, а й, либонь, у всій Україні, котра використовує цей чудовий інструмент). Саме завдяки його, очевидно, природженому талантові не лише спинатися на інструмент і навіть успішно пересуватися по ньому, але на додаток до всього ще й примудряється досить-таки непогано грати, — кожний виступ перетворюється на незабутнє шоу. Чимала заслуга в цьому і одного з найкращих у місті ударників Богдана Очеретяного. Він не лише повторює подвиги Стаса в еквілібристиці, залазячи, щоправда, на відміну від того, на ударну установку, а й вельми успішно експериментує зі своїми професійними обов'язками, підходячи до інструментів з усіх можливих і навіть неможливих боків.

Рок-клуб знайомств

Звернімося до самих музикантів:

— Яким чином ви охарактеризували б власну музику?

— Як нам здається, найправильніше назвати її — неорокобілі 90-х. Хоча є в нас і елементи сайко.

— Ваш погляд на проблему «орієнтування» на вже існуючі західні групи...

— Немає якоїсь однієї конкретної групи, яку ми могли б наслідувати. Маємо ми їх усіх на увазі, щоправда, в хорошому розумінні цього виразу. Хоча, звичайно, було б безглуздо заперечувати, що маємо ми таки свою улюблену команду. Це «Stray cats». Інколи виконуємо їхні пісні. Але в рокобілі то вважають гарним тоном — грати «класику».

— Наскільки добре ви знаєте про існування в Україні ваших братів-рокобілів? Чи могли б ви когось з них особливо виділити?

— На сьогодні в Києві нам відомі десь із п'ять команд. Сказати ж, скільки їх в Україні і в яких містах вони існують — вельми проблематично, бо ж більшість із них дуже «законспіровані». Чесно кажучи, ми навіть гадали, що їх взагалі немає. Та побувавши нещодавно на одному з кримських фестивалів, ми були приємно здивовані наявністю дуже й дуже непоганих локальних команд. Особливо нам припала до вподоби місцева публіка — кримські рокобілі, на відміну від київських, добре організовані, напрочуд стильні і прекрасно відчувають музику. Знаємо також про існування груп у Черкасах і Харкові. Хоча цілком певні, що вони й у Львові, і у Дніпропетровську, і навіть десь у Луганській області. Що ж до рівня, то, на нашу думку, навіть ті, хто просто грає у наших краях цю музику, — вже герої.

Ганна ТИХА, «Голос України»

А-4 плюс...

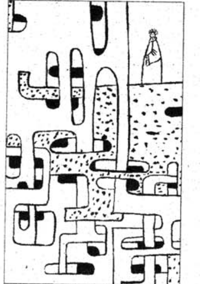
Тимур Асланов — нове ім'я в групі київських художників «Дзинь». Його малюнки тушшю на папері формату А-4 навпрочуд багатомірні. Вони — гра інтерпретації за принципом — віддам належне класиці і псевдо-геніальності кумирів часу... І навіть «Після балу» в Асланова — сюжет із Хармса, а не із Толстого.

Можливо, дехто запідозрить Тимура у надмірній увазі до назв власних робіт. На кого, мовляв, біса, здіймати пил та витрачати папір, коли все й так видно і зрозуміло. Без зайвих слів. Причому, щоразу видно по-новому, тому що закінчена робота живе своїм власним життям, куди автор буває допущений тільки іноді і тільки із дозволу чергового спостерігача. Так, «Пастка для очей 4 ступеня» перетворюється в пастку для очей ступеня двадцять шостого, а через деякий час — тридцять першого або й зовсім сімдесятого...

Дивацьким перетворенням немає кінця, проте, є пояснення. Написане автором власноруч трохи нижче самої роботи — «Незважаючи на гарну погоду, страта відміняється», «Подорож по плоті». Або лаконічніше — «Свинина».

Кажуть, силою переконання Тимур одного разу підкорив навіть санітара, якого він жартома закрив у медвитверезнику, в одній палаті з пацієнтами...

Розлучилися вони майже друзями.

Пастка для очей IV ступеня.

Малюнок Тимура АСЛАНОВА.

Літо-95

«Аргонавт» ризикує і виграє...

На Івано-Франківщині відбулося міжнародне водне раллі «Прут-95»

Відому Яремчу, недавню столицю туризму, годі впізнати: турбази попри початок сезону зачинені, а місто наче приспане, дефіцит місцевого бюджету сягає астрономічних сум. Та попри це на гірських схилах, мов гриби після дощу, виростають палаци — приватні форпости нерухомості. Можливо, згодом вони візьмуть на себе «індустрію» туристичного дозвілля, а поки що Яремчу розбудили після зимової сплячки спортсмени. Уже другий рік поспіль Львівське міське туристично-спортивне товариство водників «Аргонавт» влаштовує тут змагання за участю команд з різних областей України та Білорусі. Торік таких команд було 8, цього разу — 12.

Водний туризм недарма називають спортом підвищеного ризику. А ще — підвищеної відповідальності, без котрої Прут з його небезпечними «бочками» (так називають пінні ями, які не мають виштовхувальної сили — тому й затягують плавзасоби, — **Авт.**) міг би й охолодити запал змагунів-сміливців. Йому це не вдалося. І навіть дівчата з Вінниці — Людмила Червонецька та Марія Іванова кинули йому виклик і заслужили спеціальну нагороду за мужність і волю до перемоги.

І гонки катамаранів та «каяків», і подолання водоспаду із красеномовним найменуванням «Пробій», і висока організованість комендантської та рятувальної служб заслуговують найвищого балу. Перше місце серед катамаранів-четвірок посіла команда «Аргонавт», серед катамаранів-двійок — команда «Конкурент» із Білорусі, у змаганні каяків — Олександр Мальований з Києва. А загалом не можу обійтися без тривіального резюме: перемогла дружба. Багаторічна дружба прихильників демократичного водного туризму, які приїхали на змагання сім'ями — з дружинами й дітьми. Протягом тижня вони жили в наметовому містечку на галявині турбази «Гуцульщина». Змагання відбулося лише завдяки ентузіазмові і жертовності «Аргонавта», який поклав на олтар ідеї усі можливі й неможливі кошти, обійшовшись без спонсорів. Дарма, що ця організація — зовсім небагата, заробляє на свої потреби промисловим альпінізмом.

— Ми навіть вступних іспитів від учасників змагань не брали, аби лиш вони приїхали, — розповідає голова ради «Аргонавту» Олександр Горлов. — Ми так і не дочекалися обіцяного фінансування від Міністерства у справах молоді і спорту. Для прикладу: в Росії за участь у змаганнях «Белая-95» стартовий внесок становив 55 доларів. Учасники наших змагань — люди небагаті, і плавзасоби вони здебільшого майструють власноруч...

Спортсмени-водники, що зібралися в Яремчі, кинули виклик не лише норовливій гірській ріці, а й безладдю, яке панує нині в середовищі туристичної індустрії і яке годі пояснити і виправдати лише економічною кризою. Ось лише один приклад: «Аргонавт» закупив 10 кубометрів деревини для кострищ. Казна-чому було продано першокласну ділову деревину (мабуть, щоб більше здерти). Шкода було використовувати її для спалювання — з такого дерева півхати можна було б звести. Олександр Горлов великодушно запропонував директорові однієї із вкрай зубожілих турбаз обміняти ділову деревину на тріски. Той поцікавився, чи змагуни проживатимуть на його турбазі. Ні? То тоді й трісок не дістанете. «Відігрався»...

Про ці та інші проблеми організатори змагань вели мову із керівниками місцевої влади, запросили їх до співпраці. Попереду літо, пора відпусток. Чи ж прокинуться Яремча та інші «столиці» туризму?

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Івано-Франківська область.

«Політика і час» — журнал МЗС України

Це спеціалізоване видання, яке висвітлює питання зовнішньої політики України і міжнародних відносин, проблеми національної безпеки і зовнішньоекономічних зносин нашої держави, діяльність зовнішньополітичного відомства України та її закордонних представництв, історію української дипломатії.

Матеріали, що друкуються в журналі, стануть у пригоді політикам, дипломатам, депутатському корпусу, урядовцям, науковцям, викладачам, підприємцям, усім, хто цікавиться питаннями міжнародного життя.

Передплатна ціна на друге півріччя 1995 року — 900 тис. крб., на квартал — 450 тис. крб., на місяць — 150 тис. крб.

Передплатний індекс: 74402.

Олександр НОВИЙ, *журналіст*

Продовжуємо цикл публікацій, в основі яких — бесіди з народознавцем Гарафинею МАКОВІЙ

{Початок у номерах за 7, 11, 18, 25 березня; 1, 8, 15, 22, 29 квітня; 13, 20 травня}.

ЦВИНТАР

Але я би радила не лишень у такий спосіб занульовувати погану енергетику, а таки зрозуміти, що ми тут є лишень на екзамені. В це можемо вірити чи не вірити, але якщо мені іде благословіння на інформацію, то померлих, душечки яких не перейшли у Царство Небесне, бачу як живих. Людину приголомшує, коли яскраво показує цвинтар, де похоронені рідні, їхні могили, та тих, хто коло могил стоїть....

До речі, якщо душечка покійника відійшла, я ніколи не побачу його могилу, на молитву вона мені не подається, бо людина з землею уже немає нічого спільного. Душа такого на молитву може з'явитися над кимось з рідних — захищає його від усіляких бід, прикриває від зла. Портретна характеристика співпадає.

Приміром, бесіда з одним київським літпрацівником. Читаю молитву для розкриття тайни гріхів його роду, а над гарною русокосою юнкою з'являється видиво сільської жінки в білій хустині, кінчик якої намотує на палець. Сіється від неї рівне молочне світло, чистота. Далі слідує інформація: коли цій дівчині сповнилося б 35, то за її любов до лихослів'я могла б загинути у автомобільній катастрофі, бо підчіплює на це гріхи свого тата, що полюбляє чарчину. Але ця жінка згори своїм сяйвом розвіює скупчення того зла, дівчина таки потрапить у дорожню пригоду, але залишиться неушкодженою, живою.

— Маєте таку дочку? — питаюся чоловіка.

— Племінниця.

В жінці згори пізнав свою маму, її звичку так намотувати хустину.

Зараз людина не задумується, в чому істинний сенс її життя, якою вона прийде у свій другий родильний будинок: на цвинтар. А картини, що бачу там, схожі на видовища з картини Страшного суду, що, як правило, розташована в церковному коридорі. Іде розправа над душами за гріхи сповна. Вони, як умираючий від спраги, чекають нашого світельця, милостині. Бо собі уже нічим не можуть зарадити, зарадити їм можемо тільки ми, ті, що поки що є ще отут!

З того, що бачу, то радила б, коли хтось з близьких помирає, у 12 церквах замовити сорокауст (за самогубця не можна). І якщо ваш родич не скоїв неймовірного зла, мав бажання постійно перебувати у злуці з Богом, душа його очиститься на тій віті, що тягнеться від нього до вас, від цвинтаря може не поступати ніяких проблем.

КОР: Як визначити, хто має наймати служби, котра дитина пішла каналами тата, котра бабусі? Чи є тут якісь закони? Неодноразово чув, як ви наголошували відвідувачам: такий-то ритуал має зробити саме онук, а свічки у церкві має поставити уже син чи невістка...

МАКОВІЙ: Визначити, на жаль, цього не можна. Мені дано на молитву бачити. Не знаю чому, але дано. Можу лишень сказати, що саме третє покоління має найтісніший канал зв'язку. Наші предки це знали. Часто називали дитину іменем бабусі чи дідуся. Ті, перш ніж взяти дитину на руки, перед усім чесним народом робили своєрідний самозвіт: може забули дещо, хай люди нагадають, аби випросили у Бога прощення та благодаті, бруду свого не накинули на оте дитя.

Дитина, що носила ім'я бабусі, дідуся, вважалася своєрідним продовженням із них, першою кидала на гріб грудку землі, потім їх поминала. Перехід добра і зла із предка на нащадка інтенсивніше іде по імені: дідусь Василь, внук Василь... Прямий канал! Добре, якщо канал блага, а якщо бруду?! На жаль, на сьогодні частіше бруду. Бо на молитву нерідко показує, що якби не була дитина названа іменем нечестивого діда, — не було би в неї тої чи іншої біди.

Але найкращий з усього варіант — це не забувати, що людина має бути людиною. Бог створив її за своєю подібністю: світлом. Так, вона не ангел, вона на тернині нечистих духів, їй тяжко. Але якщо ти оступаєшся ненароком і падаєш у бруд у своєму улюбленому платті, ти відразу думаєш, як зняти той бруд, як ту пляму відмити. Так само треба думати, як зняти пляму з душі. І якщо щодня фіксувати, в чому оступився, дивитися у духовне дзеркало (бо душа має бути як сонечко: Бог — це світло, а гріх — це пляма!), тобто збирати хмарки хоч увечері, перед сном грядущим зі свого сонечка, ти, людино, помреш без скопища отих хмар, і не треба тобі буде мучити когось із своїх нащадків і мучитись самій. Гарно, здавши екзамен, перейти туди, звідки були скинуті твої прапредки, котрі усе ж таки послухали голосу сили пітьми.

Часто чуєш: «А як жити? По-справедливому не проживеш!» Знову забуваємо про те, що ми тут не живемо, а здаємо екзамен, готуємось до життя вічного. Здаємо екзамен, як до Інституту, університету. І де нема справедливості, там нема Бога. Що прийшло нечесно, нам приніс дядько сатана. Але нас створила гарна світла сила — Господь. Наша дорога викладена як гарне світле полотно. І те, що прийшло нечесно, робить на полотні дірки, брудні плями. І хіба ми, брудні і продірявлені брудною пітьмою, можемо стояти коло Царя Світла, нашого Творця? Виграючи дрібницю, втрачаємо все. Хотілося б, аби людині стачило здорового глузду це зрозуміти. А коли зрозуміє, все робиться ніпочім. Тільки піднімаєш очі до неба і думаєш: «Господи, чим я Тебе осквернила? Чим я мимо волі своєї переділилася з Тобою? (Гріх переділяє нас з Богом). Прости, бо я хочу бути світельцем, світлом».

(Продовження у наступних номерах).

Від редакції. Публікується з просвітительською метою. Прохання не приїжджати до Гарафини Маковій. Згодом можливе лише листування.

До уваги читачів! Тільки передплативши «Голос України» на II півріччя 1995 року, ви матимете змогу читати продовження бесід з Г. Маковій. Не відкладайте передплату — ціни ростуть з кожним днем. Передплативши в травні, ви отримуватимете газету з суботніми бесідами Г. Маковій протягом другого півріччя за сьогоднішніми цінами. Отже, поспішайте, передплата до 10 червня. Ціна на шість місяців — 600 тис. карбованців.

Футбол

Прогноз майстрів пера і мікрофона

ЗРОЗУМІЛО, що завтрашній фінал Кубка викликає великий інтерес і в середовищі журналістів, які висвітлюють футбольну тему. Велика група репортерів, оглядачів, коментаторів зголосилася назвати свої варіанти рахунку матчу «Дніпро» — «Шахтар».

Людмила Власюк (Укрінформ) — 1:0

Олександр Білик («Голос України», Київ) — 2:0

Олександр Башкатов («Советский спорт», Київ) — 1:0

Юрій Бондар («Український футбол») — 1:0

Валерій Валерко («Український футбол») —3:0

Віктор Браницький («Голос України», Київ) — 0:0 (за пенальті переможе «Шахтар»)

Юрій Сосновський («Ведомости Sport») —2:1

Анатолій Яворський («Спортивна газета», Київ) — 1:0

Марко Левицький (прес-служба ФК «Шахтар», Донецьк) — 1:2

Геннадій Чеховський («Спортивна газета») — 1:1 (у додатковий час «Дніпро» заб'є переможний гол — 2:1)

Юрій Сай («Команда») — 2:0

Анатолій Косий («Днепр вечерний», Дніпропетровськ) — 1:0

Валентин Щербачов (Українське телебачення) — 1:2

Олександр Сердюк (прес-служба ФК «Динамо», Київ) — 2:1

Юрій Брязгунов («Молодь України») — 1:2

Олександр Наказенко («Спортивна газета», Київ) — 3:1

Як бачите, журналістська команда віддає перевагу дніпрянам. Загальний рахунок виходить 12:4! Але прогнози — прогнозами, а гра — грою. Приходьте обов'язково на Республіканський стадіон завтра. О 16.00 почнеться спортивне свято, яке входить до програми дня Києва. А через годину на зеленому газоні з'являться «Дніпро» і «Шахтар». Переможець поєдинку заволодіє Кубком і правом представляти футбольну Україну в розиграші Кубка кубків сезонів 1995—1996 років.

Заповнені трибуни, ваша палка підтримка допоможуть футболістам показати справжній клас. Ще раз нагадуємо: ВХІД НА СТАДІОН БЕЗПЛАТНИЙ!

Баскетбол

Петро КІЛЬЦЕ, журналіст

Срібний «цвях» програми

Днями спортивна громадськість Києва вшановувала віцечемпіона країни з баскетболу клуб «Київ-Баскет». Це родинне свято відбулося в приміщенні театру імені Лесі Українки.

Присутні вітали Олега Рубана, Володимира Шевченка, Ігоря Ватажка, В'ячеслава Євстратенка, Володимира Рижова, Євгена Мурзіна, Андрія Харчинського, Дмитра Сніжка, Сергія Половка, Віктора Грищенка, Ігоря Яценка, головного тренера, який грає, капітана команди Андрія Підковирова, тренера Бориса Вдовиченка, начальника команди **Аркадія** Шафранського, директора клубу Ігоря Нагаєва, менеджера Леоніда Вайнермана, лікарів Сергія Опаріна та Сергія Калинкіна. Відсутній був лише Віктор Савченко, якого на три місяці кияни позичили одному з ліванських клубів. Але і на його адресу пролунало чимало теплих слів і дотепних жартів.

Срібним «цвяхом» програми в сезоні й на цій сцені назвав «Київ-Баскет» ведучий свята, заслужений артист України Давид Бабаєв. І це дуже справедливі слова. Адже за три сезони, що існує клуб, він двічі ставав срібним призером національних чемпіонатів, успішно дебютував у розиграші Кубка Європи.

Провідні артисти Києва, театральні колективи столиці влаштували іменинникам чудовий концерт. Вони висловили баскетболістам, їхнім наставникам, президентові концерну «Денді», власникові клубу Михайлові Бродському море заслужених компліментів.

У залі було багато вболівальників. Один із них навіть утік із власного дня народження, щоб привітати улюблену команду.

Нема слів, шанують «Київ-Баскет» у рідному місті. А завдяки таким командам баскетбол у нашій країні став одним із найпопулярніших видів спорту.

На знімку: атакує Андрій Підковиров.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

УСПІХ УЖГОРОДЦІВ

У Будапешті завершився традиційний турнір з боротьби дзюдо, в якому взяли участь команди Італії, Німеччини, Австрії, Румунії, Польщі, Словаччини, два колективи господарів та юнаки України. Нашу державу представляли вихованці Ужгородської ДЮСШ. Вони не злякалися більш досвідчених суперників і в загальному заліку посіли престижне третє місце. А золоті нагороди у своїх вагових категоріях виборoли Олександр Лешко, Володимир Дидичин та Андрій Шерегій, «срібло» дісталося Романові Ковальчуку, «бронза» — Ігорю Бєлобородову.

Микола ГОРВАТ.

Ужгород.

Іван ОЗЕРЧУК, журналіст

Спортивна програма «Республіки»

ЙШОВ дощ, але на автодромі «Чайка», що під Києвом, було велелюдно. Більшники приїхали подивитися на змагання з кільцевих мотогонок, присвячених пам'яті Анатолія Галанського. До речі, ці змагання мають статус Кубка України. А їх патрон — корпорація «Республіка» — зробить все, щоб вони стали традиційними.

— До спорту в нас ставлення прихильне, — сказав президент корпорації **Ігор БАКАЙ**. — Зокрема, мотогонки входять до нашої великої програми допомоги українським атлетам. Прихильники футболу, мабуть, уже знають, що «Республіка» є одним із співласників футбольного клубу «Дніпро» (Дніпропетровськ), сьогоднішня гра якого внесла свіжий струмінь у національний чемпіонат. Користуючись можливістю, запрошую болільників завітати завтра на Республіканський стадіон, де «Дніпро» і донецький «Шахтар» зіграють фінальний матч національного Кубка.

Утім, повернімося до мотоспорту. Слід сказати, що гонщики нині переживають дуже скрутні часи. Ще якихось півроку тому здавалося, що цей вид узагалі зникне зі спортивної карти країни. Але на допомогу прийшла «Республіка». Слід сказати, що її президент — сам вправний мотогонщик, у минулому учасник багатьох стартів.

Нинішній Кубок України залучив команди з усіх кінців країни, а ще й із близького зарубіжжя. Отож став міжнародним турніром з призовим фондом цього разу 4.500 доларів.

Переможцями в окремих класах стали: 125 кубічних сантиметрів — Геннадій Прохоренко (Київ); 175 — Йосип Голубка (Закарпатська область); 350 — Юрій Юрченко (Волинська область); 500 — Олександр Московка (Москва). Командний залік: 1. Ковельська автошкола, 2. Ужгородський міський спортивний центр, 3. Спортклуб «Ластівка» (Київ), 4. Свердловська автошкола (Луганська область), 5. Олександрійська автошкола.

«Сокіл» рятує Москва

У російській столиці пройшли збори президентів хокейних клубів — учасників чемпіонату МХЛ. Побували на них і президент та головний тренер київського «Сокола» Олександр Сеуканд та начальник команди Василь Фадеєв.

О.Сеуканд:

— Нас залишили в західній зоні. До речі, в наступному турнірі МХЛ стартуватимуть 28 клубів. Після першого етапу по сім найсильніших із двох зон розіграють медалі. А на третьому етапі до них приєднаються дві команди, які посідуть першість у змаганнях з 15 по 28 місця. І ці шістнадцять клубів розпочнуть змагання за системою «плей-офф». Вони й визначать володаря Кубка МХЛ.

В.Фадеєв:

— Були «доброзичливці», які хотіли, щоб ми — мінчани, рижани, усть-каменогорці — вийшли з МХЛ. Але горою за нас став тренер ЦСКА Віктор Васильович Тихонов, керівництво московської федерації. Тренер армійців запитав у присутніх: «Хто назве клуб, який за останні двадцять років протягом сезону виграв у ЦСКА всі чотири зустрічі?» «Сокіл» з Києва», — відповів на своє ж запитання видатний тренер.

Користуючись нагодою, хочу подякувати народному депутатові України від Миколаївської області Валерію Паламарчукові, який влаштував нам зустріч з віце-прем'єром Іваном Курасом. Після неї потеплішали наші відносини з Міністерством у справах молоді та спорту. Міністр Валерій Борзов обіцяв нам фінансову допомогу.

Готова підтримати «Сокіл» компанія «Авіалінії України». Як бачимо, крига потихеньку скресає. Але поки що нашим головним і надійним другом залишається українсько-американська компанія «Перехід мідія інтерпрайзес».

Перевірка перед стартом

ТРЕТІЙ міжнародний турнір з жіночого футболу, присвячений пам'яті Наталії Костянтинівни Лисенчук, нещодавно завершився в Києві. Якщо перші два турніри проводились у Донецьку, то третій приймала у себе столиця нашої держави, а головним організатором і спонсором змагання став київський футбольний клуб «Спартак» на чолі з президентом Олександром Землянським.

П'ять команд виявили бажання взяти участь. Дві київські — «Аліна» й «Спартак», «Сталь» з Макіївки, ФК «Донецьк» та наша гостя з Росії чебоксарська «Волжанка».

Після чотириденної боротьби визначилася четвірка команд, що сперечалися за призові місця.

У матчі за третє місце зустрілися «Аліна» і «Сталь». З рахунком 3:0 перемогли столичні футболістки. А в головному фіналі боротьбу вели київські спартаківки та минулорічні володарки призу — донеччанки. Основний час не виявив переможця — 0:0. І тільки в додатковий — донбаські футболістки змогли забити єдиний гол і ще на рік залишити в своєму музеї цей почесний приз — красиву вазу з портретом Н.К. Лисенчук, яку переможцям одразу по закінченні матчу вручив чоловік Наталії Костянтинівни — Геннадій Анатолійович Лисенчук.

Було також дуже багато красивих індивідуальних призів, які вручав син Наталії Костянтинівни —Сергій, аспірант Українського університету фізкультури і спорту. Їх володарями стали: кращий воротар — Валентина Савченко (ФК «Донецьк»), захисник — Оксана Резвін («Сталь»), півзахисник — Анжела Корнієнко («Спартак»), нападаюча — Тетяна Гусакова («Аліна»). Було визначено й найкращого гравця турніру. Ним стала донеччанка Оксана Єрмакова.

Також отримали призи й кращі гравці команд. Ними визнані: в ФК «Донецьк» — Оксана Плахотнюк, у «Спартаку» — Інесса Титова, в «Аліні» — Олена Бухович, в «Сталі» — Олена Паршина і у «Волжанці» — Реза Ярайкіна.

Цей турнір став останньою перевіркою команд перед стартом чергової першості України. А однією з найзацікавленіших осіб на цих змаганнях був головний тренер нашої збірної Сергій Качкаров, котрий, підбиваючи підсумки, сказав: «Турнір удався. Всі матчі, які проводилися на відмінному полі Республіканського спортінтернату, викликали великий інтерес. Були залучені практично всі футболістки збірної, і я зміг ще раз належно оцінити рівень їхньої готовності. Дуже добре, що турнір пам'яті Наталії Лисенчук став традиційним і з кожним роком залучає все більше команд. Якщо в минулих турнірах грав колектив з Білорусі, то цього разу були вже росіянки, а наступного року збираються приїхати гості з Болгарії. Отож, щасливої дороги».

У міні справи поки кращі

Якщо національна збірна України з футболу поки не може похвалитися дзвінкими досягненнями на міжнародній арені, то її сестра — національна команда з міні-футболу має вже солідну репутацію.

Посудіть самі, український колектив — переможець престижного турніру в Об'єднаних Арабських Еміратах «Каттара-94» за участю найсильніших збірних світу, посів п'яте місце на чемпіонаті світу серед студентів (Кіпр, 1994 рік), фіналіст міжнародного турніру «Петербурзька осінь» (1994 рік), володар «Кубка Донбасу» (1994 рік), переможець 12-го міжнародного турніру «ARTYS CYP» (Німеччина, 1995 рік), бронзовий призер турніру «Каттара-95».

Отож звертаємося до бізнесменів, підприємців і промисловців, поспішайте, панове, стати офіційним спонсором національної збірної України. Річ у тім, що вона — на порозі цікавих подій: відбіркового турніру чемпіонату Європи (жовтень — Італія) та чемпіонату світу (листопад — Іспанія).

Федерація міні-футболу України готова співпрацювати із зацікавленими в рекламі підприємствами, організаціями та фірмами. Тим, хто вирішив потоваришувати з міні-футболом, радимо звернутися до ФМФУ: телефон (044) 227-37-11, 472-59-50; факс (044) 220-05-31, 553-50-76 (для Федерації міні-футболу України).

На знімку: національна збірна України з міні-футболу.

Информация о выпуске ценных бумаг открытого акционерного общества «Донтехрезина»

I. Характеристика эмитента.

1.1. Фирменное наименование: открытое акционерное общество «Донтехрезина» — код ОКПО 00152342.

1.2. Местонахождение: 340008, г. Донецк, ул. Югославская, 28.

1.3. Дата основания: 14 марта 1995 года.

Свидетельство о государственной регистрации № 00152342 от 14.03.1995 г. г. Донецк, Куйбышевский исполком.

1.4. Предметом деятельности открытого акционерного общества является:

промышленное производство резинотехнических изделий, машин, механизмов и оборудования, бытовой техники, реализация продукции резинотехнических изделий;

конструирование промышленных машин, механизмов, оборудования, бытовой техники, технологий и их промышленное производство, продажа и наладка указанных изделий и товаров;

проведение экономических операций, связанных с основной деятельностью.

1.5. Среднесписочная численность работников на 1.11.1994 г. — 123 чел.

1.6. Государственное предприятие «Донтехрезина» было создано в 1944 году, в 1991 году на базе имущества государственного предприятия было создано арендное предприятие «Донтехрезина».

1.7. Размер установного фонда акционерного общества — 2 837 500 000 (два миллиарда восемьсот тридцать семь миллионов пятьсот тысяч) карбованцев.

1.8. Результаты финансовой деятельности

Показатели	на 1.01. 1995 г. млн.крб.	1.03.1995 г. млн. крб.
1. Балансовая прибыль	4 646	4 107
2. Дебиторская задолженность	351	676
3. Кредиторская задолженность	4 825	3 950

1.9. Основные данные о членах правления:

Ф.И.О.	Должность	Образование	Стаж, лет
1. Назаров Анатолий Иванович	председатель правления, директор	Высшее, Днепропетровский химико-технологический институт, инженер-технолог	38
2. Данилин Олег Славьевич	зам. председателя, технический директор	высшее, ДПИ, инженер-механик	16
3. Коржев Владимир Серафимович	зам. председателя, коммерческий директор	высшее, Донецкий торговый институт, инженер-технолог	19
4. Стерликова Наталья Васильевна	член правления, главный бухгалтер	высшее, ДонГУ, экономист	21
5. Ковалева Ольга Степановна	член правления, начальник производственного отдела	высшее, Днепропетровский ХТИ, инженер-технолог	39
6. Цивилева Нина Алексеевна	член правления, начальник планово-экономического отдела	ср.-специальное, Донецкий техникум легкой промышленности	42
7. Суходолова Людмила Александровна	член правления, начальник 2-го цеха	ср.-техническое, Донецкий индустриальный техникум, техник-плановик	28

II. Данные об эмиссии акций.

2.1. Решение о выпуске акций принято общим собранием акционеров 6 марта 1995 г., протокол № 1.

2.2. Размер уставного фонда: 2 837 500 000 (два миллиарда восемьсот тридцать семь миллионов пятьсот тысяч) карбованцев.

2.3. Объем эмиссии акций: 2 837 500 000 (два миллиарда восемьсот тридцать семь миллионов пятьсот тысяч) карбованцев.

2.4. Все акции — простые именные.

2.5. Учредителями акционерного общества открытого типа «Донтехрезина» являются организация арендаторов АП «Донтехрезина» и Донецкое региональное отделение Фонда государственного имущества Украины.

Учредители владеют всеми правами акккционеров.

2.6. Выпускается 56 750 (пятьдесят шесть тысяч семьсот пятьдесят)штук простых именных акций номинальной стоимостью 50 000 (пятьдесят тыяч) карбованцев каждая.

2.7. Порядковые номера акций — от 0001 до 56750, серия — единая.

2.8. Финансовые ресурсы направляются на формирование уставного фонда.

2.9. В уставном фонде акционерного общества доля организации арендаторов — 1 911 000 000 (один миллиард девятьсот одиннадцать миллионов) карбованцев, или 67,3%.

Доля Донецкого регионального отделения Фонда государственного имущества Украины — 32,7%.

2.10. Продажа акций производится:

льготная подписка — в течение 2-х месяцев с момента регистрации выпуска акций;

открытая подписка — в течение 4-х месяцев через 30 дней после опубликования информации в органах печати Верховного Совета Украины, КМУ и местной прессе.

2.11. Место проведения продажи акций: 340008, г. Донецк, ул. Югославская, 28, тел. 53-37-04.

2.12. Оплата за акции производится р/с 263212 в Куйбышевском отделении АК ПИБ г. Донецка, МФО 334408.

2.13. Владельцы акций имеют первоочередное право на приобретение акций при новой эмиссии.

2.14. Акции будут распространяться комиссией по распространению акций.

2.15. В случае отказа от выпуска акций денежные средства возвращаются подписчикам на акции не позднее 30 дней со дня отказа.

2.16. Дивиденды выплачиваются по решению общего собрания по итогам работы за год.

2.17. Акционеры имеют право:

принимать участие в общих собраниях акционеров лично или через представителя;

избирать и быть избранным в органы управления и контроля АО;

принимать участие в распределении прибыли АО и получать дивиденды;

получать информацию о деятельности АО;

требовать возмещения убытков, которые нанесены АО другими акционерами и работниками;

через правление АО продавать, уступать, дарить собственные акции физическим и юридическим лицам;

составлять завещание на акции;

в случае ликвидации АО получить часть стоимости его имущества, пропорционально размера своей части в уставном фонде АО.

2.18. Настоящий выпуск акций является первым выпуском.

2.19. Порядок размещения акций

Способы размещения акций	Срок размещения		Акции		Доля в уставном фонде %
	Начало	конец	Количество штук.	Сумма тыс. крб.	
1. Акции, которые принадлежат организации арендаторов			38 220	1 911 000	67,3
2. Льготная продажа:					
а) работникам предприятия, за приватизационные сертификаты,		2 583	129150	4,6	
за наличные деньги,		1 292	64 600	2,2	
б) гражданам согласно ст. 25 Закона Украины «О приватизации имущества гос. предприятий»					
за приватизационные сертификаты,		1 428	71 400	2,5	
за наличные деньги			714	35700	1,3
3. Указ Президента от 15.06. 93 г. № 210 за наличные деньги			1 702	85 100	3,0
4. Резерв предприятия			284	14 200	0,5
5. Продажа гражданам Украины и финансовым посредникам					
за приватизационные сертификаты			8 960	448 000	15,8
за наличные деньги			1 567	78350	2,8
Всего:			56750	2 837 500	100,0

2.20. Факторы риска:

возможные изменения законодательства и налогообложения;

прогрессирующие темпы инфляции;

ухудшение экономической ситуации в стране;

обстоятельства форс-мажор.

2.21. Место выплаты дивидендов: 340008, г. Донецк, ул. Югославская, 28.

Председатель правления АО «Донтехрезина» А.И. Назаров.

Арбітражний суд Хмельницької області (280005, Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушив справу № 18-Б/5 про банкрутство малого підприємства агрофірми «Україна» (адреса: 281900, Хмельницька область, Кам'янець-Подільський, вул. Вокзальна 27/1, р/р 468712 в АК «Україна» Кам'янець-Подільського, директор : Шевель В.П.).

Претензії кредиторів і заяви санаторів прийматимуть у місячний термін із дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Хмельницької області (м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушив справу № 22-Б/2 від 16.03.1995 року про банкрутство колективного підприємства «Левада».

Юридична адреса: Хмельницька область, Городецький район, с. Велика Левада.

Банківські реквізити: розрахунковий рахунок № 468015 в Городоцькому відділенні банку «Україна» АК.

Житомирський арбітражний суд (262001, Житомир, вул. Рад., 12) порушив справу № 1/25 про банкрутство малого спільного підприємства«Ліса» (Коростишів, Житомирської обл., Красна площа, 21), р/рахунок № 012161100/468044 в Житомирській регіональній філії «Економбанку».

Арбітражний суд м. Києва порушив справу про банкрутство ЛТД «Вітекс-Рік», м. Київ, проспект Перемоги, 44.

Р/рахунок № 001071061 в КБ «Енергобанк».

Просимо кредиторів звертатися в місячний термін на адресу: 252030, Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В. Тел.: 216-65-14.

Информация о выпуске акций АООТ «ЛуганскоблМЖКстрой», создаваемого путем реорганизации кооператива «ЛуганскоблМЖКстрой»

Основной вид деятельности: строительство жилья
количество работающих: 56 человек, с высшим образованием – 14 человек.
Объем эмиссии: 5000000000 (пять миллиардов) крб.
Количество акций: 10000 (десять тысяч) простых именных
Номинальная цена акций: 500000 (пятьсот тысяч) крб.
Цена реализации: 1500000 (один миллион пятьсот тысяч) крб.
Срок подписки: до 21 июня 1995 года.
Место подписки: Луганск, городок Пархоменко, 38, тел. (0642) 53-14-39.
Учредители АООТ «ЛуганскоблМЖКстрой»

У ГОСТЯХ У «КУРЕНЯ» —

Отже, ВУС і всі його таємниці.

Рік народження — 1991, хрещені батьки: компанія «Рось» в особі Олександра Чумака та Олег Чорногуз, він же головний редактор.

Обсяг — близько 2 друкованих аркушів, або 16 найсмішніших сторінок і на кожній — тільки уявіть собі — гумор, гумор, гумор! Аж шістнадцять сторінок гумору! А конкретно: фейлетони, памфлети, гуморески, афоризми, веселі вірші, жарти, мініатюри, байки, пародії, епіграми, іронізми, дотепи, карикатури, хитрі підтекстовки, хроніка, найцікавіша інформація, анекдоти — багато-багато анекдотів! В кожному номері — анекдоти! І таке різножанрове багатство лише в одному номері! І стільки сміху в одному журналі, у ВУСі! А сміх, як відомо, генератор життя, він прибавляє нам ясні та сонячні дні й тому веселі люди, себто читачі ВУСа, живуть довше від тих, хто ВУС чомусь ще досі не читає.

ВУС — це журнал для молодих талантів-сміхотворців і на його сторінках народжуються і зростають майбутні Леоніди Глібови, Степани Руданські, Остапи Вишні, Степани Олійники, Павли Глазові, Євгени Дударі, Олеги Чорногузи, Валентини Чемериси і... Далі кожний з гумористів може вписати сюди своє ім'я сам.

Автори і читачі ВУСа фінансово допомагають рідній і досі ще незалежній державі, бо вони, на відміну, наприклад, від нардепів, справно сплачують податки і з своїх скромних зарплат, і з куцих гонорарів, які з часом обіцяють стати трохи довшими.

Сміх — це найкращі, найефективніші, найдешевші — в аптеках все ого як дорого! — ліки. Спробуйте, шановні читачі! І довге та здорове життя вам забезпечене. А в наш трудний час це щось та значить. Індекс ВУСа — 74098.

Доброго вам сміху і всіх гараздів!

ВУСівці! (З усією серйозністю і стопроцентною відповідальною безвідповідальністю!)

Павло ГЛАЗОВИЙ

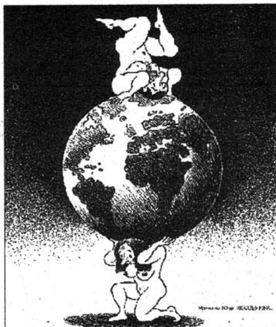
Кум — депутат

Коли вибори повторні відбулись,
Кум у Раді у Верховній опинивсь.
Почалося. Вгамувався в залі шум.
Гордим кроком на трибуну вийшов кум.
Із графинчика набулькав у гранчак
І за звичкою промовив: — Значить, так.
Депутат я двоязичний, потому
Об'ясню вам, як це так і почому.
Тут я должен вам подробно ізложить,
Як почав я у странє совєцкой жить.
Сам я родом із колхозного села.
Всєм ізвєсно, яка мова там була.
Хто работал, не валявши дурака
Не ламав свого родного язика
Хто став сяким-таким керівником,
То вже руським об'яснявся язиком,
Ібо всє, що возвишалися над ним,
Не хотіли розговарювать родним,
Виражались всесоюзним язиком,
Щоб між умними не бути дураком.
А когда мене у армію взяли,
Всі устави там по-руському були.
Хто б ти нє бил, чи калмик, а чи кумик,
Був обязан всесоюзний знать язик.
Даже год солдатскої служби не прошол,
Как я стал руськоязический хахол.
Вот у мене руськомовний є сусід.
Він прожив на Україні двадцять літ,
Но ні він, ні його дєтки, ні жєна,
По-українськи не смислять ні хрєна.
Він говорит: — Нє дайотся мнє язик,
Потому што до союзного привик.
А для нас російська мова не важка,
Єслі варить хоть німножечко башка.
Тут вот деякі ізбранники кричать:
— Очень трудно український ізучать!
Пусть сначала прєзідентом ізбєруть,
А потом ми овладєєм как-нібудь.
А якби хохлоязичний елемент
В руській Думі опинився на момент
Та по-нашому там рєчь заговорив,
Представляєте, чого б він натворив.
— Как пустілі на трібуну чудака?
Он же русково не знаєт язика!
Там, голубчики, чуваш ти чи калмик,
Поважай свій государственний язик.
Ми тут з вами представляємо народ.
А народ — своєї мови патріот.
То нашо ж йому нагадувать весь час,
Що дідівська його мова — не для вас
Розкажу вам, як поскаржився мій дід
У міліцію, що бив його сусід.
Із міліції приїхав старшина,
Який мови української не зна.
— Кто, — питає, —
причініл тєлєсний врєд?
Какім образом ударіл вас сосєд?
Дід з російським незнайомий язиком, —
— Та не образом, — говорить,
— а кілком.
В нас такого не траплялося, щоб хтось
Бив іконою по черепу когось...
З того часу, як залізли ми в ярмо,
То з начальством різномовно живемо.
Всюди пишуть і по радіо кричать,
Що потрібно руськомовних захищать,
А я з тих, які балакають двома,
В кого мови вже нормальної нема.
То скажіть же, —
хай Господь мені простить, —
Хто ж таких нас, двоязичних, захистить?
Щоб хоч діти по-людському пожили
І не гіршими між іншими були, —
Поміж тими, які люблять керувать
І не хочуть нашу мову шанувать? —
Тут нежданно відключився мікрофон.
Кум проснувся і зрадів, що це був сон...

Валентин ЧЕМЕРИС

ІЗ ЗАПИСОК ПРОВІНЦІЙНОГО ЦІЦЕРОНА

- *Навіть застосовуючи найновіші досягнення педагогіки, із чортеняти можна виховати всього лише... чорта.*
- *Якщо батьки не шанують своєї мови, то вже їхні онуки змушені будуть вивчати чужу.*
- *Сіль на рані можна стерпіти за однієї умови: якщо сіль, а рана чужа.*
- *Бажаючих вказувати шлях у світле майбутнє завжди більше, аніж тих, хто його торує.*
- *Як виженуть з раю, просись у пекло, звідти не виганяють.*

- *Чи стало тепліше в людській хаті після того, як спалили Джордано Бруно?*
- *Поганий апетит у людожера — це ще не підстава для оптимізму.*
- *Якщо казка стане дійсністю, кому вона буде потрібна?*
- *Героїчна праця небезпечна тим, що плодяться герої, а не трудівники*
- *З автобіографії революціонера: «За молодих літ брав активну участь у сексуальній революції».*
- *Якщо відпускають ціни на волю, це ще не означає, що настала свобода.*
- *Це ж треба! За всю історію людства єдиний стабільний показник — постійна стопроцентна смертність!*
- *Моє життя для мене безцінне, а для тебе, сучаснику мій?*
- *У хворої природи здорових людей не буває.*
- *І духовні наставники бувають з душком.*

А ще є такий анекдот...

По шпалах за поїздом біжить пасажир. Йому кричать:

— Облиш! Все одно цього поїзда тобі вже не наздогнати.

— Та я не цей, а той, що перед ним, доганяю, — на ходу відповідає чоловік.

***

Дружина: — У тебе нова секретарка?

Чоловік: — Так.

Дружина: — Симпатична?

Чоловік: — Так.

Дружина: — А одягається як?

Чоловік: — Швидко.

***

На одному з екзотичних островів біля Австралії вчений-етнограф запитує папуаса чи не боїться той лазити на високі пальми за кокосовими горіхами?

— Ми зовсім не злазимо на дерево, це вітер трясе пальму й горіхи падають на землю.

— Добре, — каже вчений, — але що робити, як немає вітру?

— Тоді ми кажемо, що рік був неврожайний.

***

Чоловік від'їздив з Сіднея до Мельбурна, а дружина йому наказує:

— Тільки дивись, не витрачай грошей на те, що маєш в хаті безкоштовно.

***

Із передачі «Вірменського радіо».

— Що таке скелет?

— Це колгоспник, який здав державі вовну, сало, м'ясо і яйця.

***

Молодята сперечаються.

— Який ти егоїст! — вигукує дружина. — «Моя жінка, моя квартира, моя зарплата... моє... моє...» Затям: немає нічого твого, а є тільки наше... Ти запам'ятав? До речі, що ти там шукаєш у шафі?

— Наші штани, — відповів чоловік.

***

Після довгих прокльонів сусідка наостанку додала сусідці:

— Щоб у тебе всі зуби випали! Крім одного...

Та не втерпіла, поцікавилась:

— А для чого ж мені один?

— А для зубного болю!

***

В Америці Рабиновича пригощають червоною ікрою.

— Боже мій, як ви відстали, — каже він.

— Ми це їли ще років двадцять тому.

***

Вночі в двері готельного номера грюкають. Прокинувшись, постоялець обурено запитує:

— Хто там?!

— Готель горить!!!

— Ви помилилися — я не пожежник.

МАЛЕНЬКА КОРИСНА ПОРАДА

Валентина набрала повний, по вінця, чайник води і поставила його на вогонь. Вода швидко закипіла, і з носика раз за разом вихлюпувався окріп. Коли хазяйка згадала про чайник, у сковороді, котра стояла поруч на плиті, зібралося чимало води.

Валентина не знала подробиці про воду, вихлюпану з чайника, і тому, коли хутко схопила сковорідку з плити, гарячі масні бризки розлетілися по всій кухні, рясно обляпавши і хазяйку, і меблі, і підлогу.

Який недотепа налив воду в сковорідку?! — дико закричала Валя, і Петро зрозумів, що оте риторичне запитання дружини стосується саме його.

Далі події розгорталися швидко й яскраво, немов у калейдоскопі: посуд на кухні дзеленчав, меблі гриміли, а стукіт та грюкіт від швабри в жінчиних руках свідчили про те, що в сімейному житті назріває буря.

— Саме тоді, коли я запізнююся до перукарні, — вдарила перша блискавка, — ти підклав мені отаку свиню з клятою водою в сковорідці. Звідкіля б я могла знати, — розпалювала себе дружина, — що в мене є підпільний «благодійник»?! — енергійно працюючи ганчіркою, лаялася жінка.

Петро ж вирішив, що Валя, не бажаючи визнати свою незграбність, примітивно звалює на нього вину за нібито налиту до сковороди воду. І тому мудрий чоловік примирливо й доброзичливо промовив:

— Хай їй грець, отій воді! Ну, забула про воду, то й що? Хіба ж це трагедія?

— Забула про воду?! — вдарила друга, ще потужніша блискавка. — То ти натякаєш на те, що воду до сковороди налила я?! — з очей Валентини від образи рясно линули щирі сльози. — Жорстокий, цинічний чоловік! Ні — справжній звір! — заголосила дружина. — Жалюгідна, дріб'язкова душа: наробив шкоди, а сміливості та шляхетності, щоб чесно зізнатися у такій дрібниці, в нього бракує!

Годі, годі, годі! — стримуючись, але вже досить роздратовано сказав чоловік.

Ой-ой-ой, людоньки добрі, нащо я своє життя занапастила і тепер довіку мучатимусь із клятим брехуном! — голосила жінка.

Припини! — вибухнув звичайно спокійний та поміркований Петро. — Чхати я хотів на твою воду разом зі сковорідкою! Я ще при здоровому глуздові і тепер категорично запевняю: не наливав! не наливав! не наливав!

Голос чоловіка захрип від напруги.

В такому разі воду налила я! — трагічно вимовила Валя крижаним голосом, і в голосі тому Петро почув незбагненний симбіоз жорстокості та жалю.

То були, так би мовити, останні слова в їхньому нормальному сімейному житті. Вражене нахабною брехнею одне одного, подружжя зажадало розлучення. Проте суд, на щастя, не розлучив їх.

Ви скажете: а де ж мораль? Прийміть від мене, шановні читачі, маленьку корисну пораду: ніколи не наливайте воду в чайник по самі вінця, і ви зробите своє життя щасливим і безхмарним!

Юрій БОЛЬШАК.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

◆ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
◆ Рукописів не повертаємо.
◆ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

◆ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.
Тираж 523352.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311096.